Štev. 115. V Ljubljani, v soboto, dné 19. maja 1906. Leto XXXIV.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 20·—
za pol leta „ „ 10·—
za četrt leta „ „ 5·—
za en mesec „ „ 1·70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 13 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Za slovensko stvar.

Volilna reforma in sama volilna reforma! V tem znamenju stoji zdaj Avstrija in ne more iz njega vun. Ministri padajo in novi prihajajo. a vsakomu se zareži pred obraz stara podoba državne zbornice, ki sama o sebi ve, da je ničvredna in za delo nezmožna, a ki nima v sebi moči za veliko in potrebno amputacijo.

To je posledica starih grehov. Ko so oktroirali sedanjo ustavo, so se držali interesnega zastopstva, ki je zdaj tako žalostno zbankerotiralo. Bilo je interesno zastopstvo nemštva, kapitalizma in uradništva. Niti enega človeka ni v državni zbornici in v celi državi, ki bi se upal še trditi, da je ta zistem še rabljiv za sedanji čas. A vkljub temu se zbornica upira, da bi ga zamenjala za novega, ker sama sebe neče obsoditi na smrt. Tudi je jako težko pričakovati kaj drugega od nje. Po oktroirani postavi so prišli v zbornico poslanci ki so v večini taki, da za gotovo vedo, da ne pridejo nikdar več nazaj po splošni in enaki volilni pravici. Kakor slovenski liberalci na Kranjskem, tako se nemški liberalci povsod bore za svoj obstanek z zadnjim silami. To je naravno, saj se še hrošč ne da pohoditi, ne da bi se branil.

A žalostno je to, da je usoda volilne reforme odvisna od samega tistega parlamenta, ki ga hoče ubiti Odtod ta igra, katere edini namen je, da se načelo splošne in enake volilne pravice vedno bolj poslabša in izpridi. Gautsch hoče imeti splošno in enako volilno pravico. A brez Nemcev ne gre. Torej treba zadostiti Nemcem. Žrtvuje se jim na tisoče Poljakov in Čehov, in slednjič tudi Korošcev in Štajercev. Napori Čehov in Slovencev proti temu so bili zastonj. Poljska šlahta, ki je že prej politično pritiskala tisoče poljskega in rusinskega ljudstva v Galiciji, ima več sreče. A kar dobe Poljaki več, grize Nemce, in ti hočejo še več. Tako se načelo enakosti tem bolj pači, čim dalje se vlečejo obravnave. Nemška ljudska stranka in vsenemci, ki izgube po splošni in enaki volilni pravici največ in ki bodo kmalu izginili s površja pri novem volilnem redu se seveda upirajo najbolj — podgana, ki se z zadnjimi silami bori za svoje življenje!

Nas Slovence boli najbolj to, da so prikrajšani Slovenci na nemški jezikovni meji. Sicer bi bil tudi zdaj velik korak naprej: Štajerci dobe po Gautschevem načrtu namestu štirih poslancev šest — to je gotovo dobiček. Korošci, ki nimajo nobenega poslanca, bi dobili vsaj enega — gotovo tudi dobiček A to je je manj, nego zahteva »Slovanska zveza«, ki stoji na stališču popolne enakosti.

Zato pa je naše geslo: Boj za zboljšanje volilne reforme na Slovenskem! Korošci so se obrnili do dr. Ploja, da zastopa njihove koristi. »Slovenski Narod« je visoko slavil dr. Ploja zaradi njegovega nastopa za Korošce. A to, kar zahtevajo zase Korošci, zahtevamo mi vsi zanje. V borbi za slovenske koristi stoje vsi naši poslanci, razen liberalcev, ki jim je samo za to, da bi rešili po načelu neenakosti zase dva mandata. Štajerci zahtevajo zase osem mandatov; tudi to je zahteva nas vseh.

A ni dovolj, se opirati samo na poslance. Delo med ljudstvom na javnih shodih mora podati vladi dokaz za opravičenost in nujnost teh zahtev. Zato pa mi želimo, da naj tudi obmejni Slovenci posnemájo delo Slovenske Ljudske Stranke na Kranjskem, ki se ima za vse svoje vspehe zahvaliti neprestanemu delu med ljudstvom. Završalo je na Koroškem, a to gibanje mora iti neprestano dalje. Naj se ne dajo uspavati od zavesti, da so že vse storili. Delo ljudske organizacije je dolgotrajno in težavno, zahteva mnogo požrtvovalnosti in truda, in tega se ne smejo strašiti rodoljubi ki hočejo voditi svoj narod. Na Štajerskem bi tudi bolje storili če bi Slovenci zdaj delovali po zgledu Slovenske Ljudske Stranke, namestu da se brezplodno cepijo v nasprotovanju proti priznanemu kandidatu za peto kurijo.

Jako neprijetno so pa nas dirnile izjave, češ: »Bi že sprejel izvolitev, a na shode ne pojdem!« Prijatelji, s takim geslom se nikjer ne zmaguje. Najprej je treba delati in se boriti, potem se zmaga. Če kje, velja v politiki načelo: Kdor ne dela, naj tudi ne je! Zato pa na delo, enotno in smotreno, drugače nam tudi robena volilna reforma ne pomaga! Vsi bedasti članki v »Narodu« so samo smeti brez vsake vrednosti. Zmagal bo le oni, ki dela med ljudstvom.

Zato pa na delo vsi: Poslanci v parlamentu, rodoljubi med ljudstvom! Oboje je potrebno. Sovražniki delajo z vsemi silami, da bi nam odvzeli se to, kar bi nam vlada hotela dati. Svoje skrajne sile napnimo da priborimo slovenskemu ljudstvu zastopstvo, ki bo moglo častno zagovarjati njegove pravice!

Hohenlohe v gosposki zbornici.

Dunaj, 17. maja.

Včeraj se je princ Hohenlohe predstavil v gosposki zbornici z govorom, s katerim je izpopolnil svoj prvi govor v poslanski zbornici. Tudi pred visoko gospodo je »rdeči princ« govoril jasno in odkrito: »Prva dolžnost vlade je, da izvrši volilno reformo. Vem sicer, da ima ravno avstrijska zbornica največ pomislekov proti splošni in enaki volilni pravici, vendar upam, da se še premislijo možje, ki imajo bogate izkušnje in čisto ljubezen do domovine. Uvideti morajo, da je razširjenje javnega prava postala nujna potreba in da so ničevi mnogi pomisleki!

Tako govori potomec stare kneževje rodovine pred knezi, grofi in baroni, katerim se globoko prikloni, ko jim brez ovinkov izpraša vest: Ali se strinja s plemenito mislijo, da imajo državljani enake dolžnosti poleg privilegijev in navzlic nejednakim pravicam. To je hud tobak, ki je mnogim vihal nosove.

To svojo ost pa je princ Hohenlohe previdno zavil v bombaž, ko je izjavil: »Enakost pred zakonom mora biti ravnotako zagotovljena vsakemu državljanu, kakor tudi spoštovanje do zakona; in vlade resna dolžnost je, da to spoštovanje tudi povsod uveljavi.« Ta dostavek ni bil brez namena. Baronu Gautschu visoka gospoda ni mogla odpustiti, da je dne 28. novembra dovolil velikansko delavsko demonstracijo pred parlamentom ter sprejel celo deputacijo demonstrantov za splošno in enako volilno pravico.

Noblesse oblige! Avstrijsko plemstvo je vedno dajalo cesarju, kar je cesarjevega, in državi, kar država potrebuje. To prizna tudi princ Hohenlohe, a takoj dostavi, da živimo v modernem času, ko privilegovanim stanovom privilegiji več škodijo, nego koristijo. »Vsa zgodovina pri nas in drugod po Evropi uči, da padajo meje privilegijev. Veleposestvo ne izgubi volilne pravice, pač pa svoje predpravice. Ako so veleposestniki v tesni zvezi s prebivalstvom, ako svojo politično nadarjenost in bogato omiko posveté ljudstvu, pridobé si njegovo zaupanje in le tedaj izginejo iz nove zbornice, ako si sami zapro vrata. Od vas je torej odvisno, ali si ohranite sedeže in glasove v novem parlamentu.« Tako odločno niti baron Gautsch ni govoril. Princ Hohenlohe je govoril skozi okno in hladna pomladanska sapa je prepihala mračno dvorano gosposke zbornice, da je visoko gospodo zazeblo do kosti. S to polemično izjavo ministerski predsednik gotovo ni pridobil nobenega glasu v gosposki zbornici. Nasprotno! Ravno ta odločni poziv je bil povod predlogu, da tudi gosposka zbornica prerešeta ministrov govor. A princ Hohenlohe je že včeraj odklonil vsak kompromis, češ, da je vlade prva dolžnost volilna reforma. Razširjenje javnega prava je nujna potreba, ki jo zahtevajo razmere časa, ki jo zahteva vladar sam. Najvišji krogi so se prepričali, da le politična enakost more zbližati socialne struje, pospeševati spravo med narodnimi strankami ter tako utrditi in zagotoviti obstanek države. Te besede razume vsak priprost človek iz naroda in iz naroda je izšlo tudi zgodovinsko in duševno plemstvo. Njegova krivda je torej, ako se izključuje iz naroda ter še vedno živi v zračnih gradovih prednikov in privilegijev...

Princ Hohenlohe dobro pozna svojo družbo, zato ni brez ironije njegov poziv na visoke aristokrate, katerim priporoča »plemenito misel pravne enakosti.« Ko bi bilo avstrijsko plemstvo ves čas gojilo to plemenito misel, bilo bi danes drugače v naši državi, v Avstriji in na Ogrskem. Bojimo pa se, da je tudi princ Hohenlohe govoril gluhim ušesom in da je blagor Avstrije mnogim šele druga skrb.

Tedenski pregled.

Na javnem društvenem shodu »Slov. kat. političnega društva« v Vipavi dne 13. maja so bile zastopane vse vipavske občine. Shod je bil tem važnejši, ker se je vršil na kraju, ki ima doslej še liberalnega poslanca. Liberalci so radi tega napeli vse moči in spravili skupaj kakih 40 oseb, ki naj bi shod razbili. Toda naši možje, ki jih je bilo do tisoč, so nagajivce zlepa in shitra vrgli na cesto. Žalostno ulogo so igrali zlasti nekateri učitelji, ki so se odlikovali v surovosti in kričanju.

Navdušeno pozdravljen je dr. Šusteršič razpravljal o državnem in deželnem zboru ter ostro, ob nepopisnem ogorčenju prijemal liberalno stranko radi njenega obnašanja napram volilni reformi. Popisoval je najnovejše dogodke z ozirom na novo predsedstvo v državnem zboru, ki daje upanje, da se izvede volilna reforma. — Po krepkem nagovoru posestnika Lavrenčiča je zadonela slovenska pesem. — »Narod« je prinesel o shodu lažnjivo brzojavko o silni napredni množici! — Da, številna je bila množica, a ta je nastopila za načela S. L. S.

V Brežicah je na javnem političnem shodu govoril dr. Benkovič o volilni preosnovi; župnik Presker pa je pozival navzoče k brezobzirnemu izvajanju gesla: »Svoji k svojim!«

Buren je bil isto nedeljo shod v Trbovljah kjer so zborovalci prisilili zagorskega Čobala, da je moral oditi. Zjedinili so se tudi za kandidaturo dr. Korošca.

Zagreb. Združenje hrvaške opozicije Mažaronom ni všeč ter prete, da bo treba sabor razpustiti. — Za predsednika sabora je izvoljen dr. Medaković, za prvega podpredsednika dr. Starčević. Vlada se bo baje po-

LISTEK.

Zadnji večer.

Spisal Iv. Baloh.

Pri Starinovih so bili zbrani vsi domači pri večerji. Oče in mati sta sedela vsak na enem koncu mize, šestletni Tonček je jedel pri očetu, štiriletna Manica pri materi, enoletni Mihec je pa sladko spal v zibelki. Tam pri peči je srebala kavo stara mati gospodarjeva ter tuintam pokašljevala.

Pa nič kaj ni šla v slast nocojšnja večerja. Gospodinja se je potrudila nocoj, kolikor je mogla, da bi pripravila dobro večerjo, pa jedi je bilo v skledi skoro vedno enako. In ne le eno, ampak dve jedi je pripravila nocoj Starinka. Poleg navadne mlečne jedi je skuhala tudi mesa s hrenom. Pa je bilo čudno, da ni šlo nobenemu v slast. Zdaj je ponudil on svoji ženi, zdaj žena njemu, pa nista mogla jesti, četudi sta se silila. Le mali Tonček je bil sila zadovoljen, da je bila nocoj tako dobra večerja pripravljena. Čudil se je le temu, da so sklede vedno enako polne in da celo mesa noče nobeden jesti, ki so ga imeli le o Božiču, ko so delali jaslice, in o Veliki noči, ko so sekali pirhe. Šestletni Tonček je jedel, kar je mogel in tudi štiriletna Manica je nosila meso v usta zdaj z desno, zdaj z levo. Tam v kotu pri peči pa je sedela pri zibeli stara mati, povžila tupatam iz velike posode požirek kave,t vmes si pa s predpasnikom večkrat utrla solzo iz očesa.

Mladi Starin se je odpravljal nocoj v Ameriko. Bil je zadnji večer v domači družini. —

Pri Starinovih niso bili premožni. Ko je zatisnil rajni oče svoje oči, je bilo dolga še dobrih pet sto goldinarjev na posestvu. Sicer ni bil len, tudi pijanec ni, so rekli ljudje, ali vendar niso nikamor mogli naprej. Komaj se je nabralo toliko vsako leto, da so se plačevale obresti. Zadnja tri leta pa tudi tega ni bilo več mogoče. Prišla je nesrečna bolezen v hlev in dve leti zaporedoma je poginila zdaj krava, zdaj prašiči. — Tako so zaostale obresti in mladi Starin je s strahom gledal v bodočnost, ko je po smrti svojega očeta prevzel vse gospodarstvo. Bil je edini sin, družinska mati je umrla že pred leti, in tako mu je oče nehote moral prepustiti gospodarstvo, ker je manjkalo mlade, delavne ženske pri hiši.

Sicer mladega Starina tisti dolg ni tako skrbel. Mlad je bil, priden, varčen, ob nedeljah in praznikih je doma ostajal, zato je upal, da bo vsaj obresti redoma plačeval. Oče je kupil pred več leti hosto, kjer so rasla sama mlada drevesa, ki so se pa že zelo razrasla. Že oče bi bil kaj rad posekal tukaj in tam, pa se kar ni mogel pripraviti do tega, ker se mu je les smilil. Mladi Starin si je pa mislil, enkrat mora biti in bolje sedaj, kot pozneje, zato je sklenil, da proda toliko lesa iz hoste, da bo vsaj obresti poplačal. Toda les je imel tisti čas slučajno tako nizko ceno, da se je tudi mlademu Starinu zdelo škoda, les takorekoč proč vreči. Upal je, da bodo cene kmalu poskočile in da pride ugodnejša prilika. Ali denar je moral imeti! A odkod ga dobiti? Tako je mladi Starin zadnje dni premišljeval dolgo v noč, kako bi storil, da bi bilo za vse prav. Ni se mogel dolgo odločiti ne za to, ne za ono. Mislil je že, kaj ko bi prodal vso hosto in se tako znebil enkrat za vselej vsega dolga. Pa bal se je, da bodo ljudje rekli, da je zapravljivec, vedel je, kakega pomena je gozd za gospodarstvo in že iz ljubezni do rajnega očeta ki bi tega nikoli ne bil storil, se ni mogel odločiti za ta načrt.

Žena ga je večkrat vprašala, kaj vendar tako premišljuje zadnje dni, zakaj je tako raztresen in žalosten. Ni ji dal takoj odgovora. Izgovarjal se je zdaj s tem, zdaj z onim. Ali nazadnje, ko je v njem že popolnoma dozorela misel, ji je pa nekega večera, ko so otroci že vsi počivali in stara mati že bila v svoji kamrici, kratko in odločno po dolgem molku, zakaj je vendar tak, odgovoril: »Veš kaj, v Ameriko pojdem.«

Te besede niso naredile na ženo posebnega vtisa. Prvič je bila navajena, da je vsak teden slišala o tem ali onem, da se napravlja v Ameriko, drugič pa tudi ni natanko premislila vse resnobe teh besedi.

»I, kaj pa boš tam?« je mirno odgovorila ona. »Poglej, ta je šel pa ta, pa kako pišejo, da se jim hudo godi. Nekateri že še pošljejo nekaj, drugi pa nič. Nekateri se pa čisto izgubé, da še nič več nazaj ne pridejo. In če se ti kaj hudega pripeti, kaj bom jaz počela tukaj z malimi otroci?« In obrisala si je solzo iz oči. On pa jo je potolažil: »Moje življenje je v božjih rokah tukaj in tam. Res, da nekateri nič ne pošljejo, pa zakaj ne? Tukaj niso delali in tudi tamkaj nočejo, zato pa nikoli nič imeli ne bodo. Pa poglej županovega Franceta, pol leta je tam, pa je že poslal skoraj poldrugsto goldinarjev.«

»Kje pa hočeš denar dobiti za pot, saj še toliko nimava, da bi obresti in davke plačala?« — tako ga je skrbno vprašala.

»Saj ravno to tudi mene skrbi. Vidiš to že mislim in mislim celih štirinajst dni, pa se ne morem odločiti. Mislil sem že na tega in onega, da bi mi posodil in vsaj dober stal. Pa saj poznaš sosede. Smejali bi se mi in rekli, da slabo gospodarim. Tega pa ne vedo, da

stavila izven strank, ter bo od slučaja do slučaja skušala dobiti zase večino. Pri volitvi odposlancev za ogrski državni zbor je izbral sabor 27 članov združene opozicije, 10 virilistov in 3 divjake. Sabor je odgoden.

Zadnje volitve na Francoskem so pokazale, da je neobhodno potrebno, vpeljati poleg splošne in enake volilne pravice tudi volilno dolžnost, kajti izmed dveh milijonov volilcev, ki so ostali doma, gotovo večji del ne pripada francoskemu framasonskemu bloku, ki je sedaj še zmagal.

Občni katoliški shod se bo vršil v Essenu na Nemškem od 19. do 23. avgusta, ter bo pri plenarni seji govoril tudi dunajski župan dr. Lueger. — V Litihu je divjala grozna nevihta. — Poslanci nemškega državnega zbora bodo imeli letno plačo 3000 mark in prosto vožnjo po železnicah. — Anarhisti so se zarotili tudi zoper nemškega cesarja. — Truplo mrtvega Gapona so našli v letovišču Oserki; umorjen je bil 11. aprila. Zločincem so prišli na sled. — V Ljubljani bodo razširili vodovod. Proračun znaša 230.000 K. — V Knežaku je izvoljen za župana g. Andrej Urbančič, posestnik in gostilničar. — Železnica z Jesenic do Trsta bo gotovo otvorjena 15. julija. Železniško osobje za vse postaje je že imenovano. — Občni zbor »Slovenske Matice« je imenoval J. Stritarja častnim članom. — Pri dopolnilni volitvi v odbor »Slovenske Matice« so prodrli kandidati oficielne odborove liste. Kandidati »Narodove klike«, med njimi župnik Vrhovnik, so ostali v manjšini.

Dopolnilne občinske volitve na Dunaju so se iztekle častno za krščanski Dunaj. Na celi črti III. razreda so zmagali krščanski socialisti; istotako so v II. razredu dobili vseh 48 mandatov. V Leopoldovem mestu so vrgli staro liberalno trdnjavo.

V ruski dumi prevladuje element, ki ni le proti absolutizmu, ampak ima prav revolucionarno-socialni značaj. V drugi seji ruske dume je prebral predsednik brzojavke političnih jetnikov iz raznih krajev. Skoraj vsi poslanci zahtevajo zanje pomiloščenje. Duma zahteva tudi, naj se odpravi državni svet. V adresi na carja so se izjavili poslanci za tajno, splošno in enako volilno pravico. — Veliko razburjenje vlada v Londonu, ker se namerava poleti naseliti na Angležkem 80.000 revnih ruskih judov. — Cirkus Buffalo Bill je privabil z veliko reklamo v Ljubljano mnogo tujcev. V Lattermannovem drevoredu je bilo 16. t. m. živahno, kot v dunajskem Pratru. Predstavi sta bili zanimivi, dasi bi človek več pričakoval. Mnogoštevilni Indijanci in druga plemena so vzbujala pozornost, vendar je škoda lepih tisočakov, ki jih je tujec odnesel iz naše dežele. Nevolja se širi, ker je ljubljanski magistrat prepustil velik travnik za borih 600 K.

Zaradi zavratnega umora na soprogi je bil v Celju obsojen na smrt Pavel Arzenšek. — Rumunski kralj in kraljica-pesnica sta se mudila 15. t. m. v Gorici.

Hohenlohe se je pretečeni torek predstavil avstrijski zbornici. V kratkih potezah je princ označil svoj program in ta je: »V socialnem in narodnem oziru urejena in utrjena Avstrija.« Prva točka programa je zopet volilna preosnova na podlagi splošne in enake volilne pravice . . . »Če bodo vsi sloji imeli od države pravice, bodo tudi vsi državi prijazni . . . Volilna reforma ne bo zginila z dnevnega reda.« Glede Ogrske je predsednik izjavil, da ne bo dovolil, da bi se avstrijski interesi kaj prikrajševali. — O izjavi ministerskega predsednika je otvorjena debata.

Tudi v gosposki zbornici so sklenili debato o govoru ministerskega predsednika. — Včeraj zvečer je bila seja odseka za volilno reformo.

V Inomostu je od dela izključenih 6000 stavbinskih delavcev. Prav tako so odpuščeni stavbinski delavci in uradniki v Reki. — Ministerski svet na Ruskem je pod predsedstvom carjevim določil generalno amnestijo, katere bo deležno 24.000 oseb. V javni seji trgovske in obrtne zveze je predlagal g. Kregar, naj mestni magistrat ljubljanski pri prihodnjih sejmih zabrani židom prodajo razne slabe robe v javnih prostorih. Predsednik ni dal predloga v razpravo, češ, da je protizakonit. — G. Josipa Jegliča, ravnatelja »Zadružne zveze«, je zadela kap. Leva stran mu je ohromljena. — Zveza slovenskih pevskih društev je imela v nedeljo občni zbor; zastopanih je bilo 21 pevskih društev.

Godovi prihodnjega križevega tedna:

Nedelja 20. maja: Bernardin, Bazila; ponedeljek 21.: Valens, Feliks K. sp.; torek.: Helena, Julija; sreda.: Deziderij; četrtek 24.: Kristusov vnebohod; Marija Dev. pomoč kristjanov; petek 25.: Gregor VII., Vrban I.; sobota 26.: Filip Nerej, Elevterij.

Gaponova smrt.

Zdaj ni več dvoma, da bi ne bil Gapon, junak krvavih januarskih dni v Peterburgu in razkrinkani izdajalec in ovaduh, v Ozerku pri Peterburgu umorjen. Iz revolucionarnih krogov poročajo iz njegovih poslednjih dni sledeče:

Gapon je bil malo prida. Bil je pijanec, letal je za ženskami in bil strasten kvartopirec. Radi razkošnega življenja je prišel v konflikt s pravoslavnimi cerkvenimi oblastmi,ki so ga večkrat kaznovale in naposled iz cerkvene službe izključile. Po daljši kazni, ki jo je prestal v nekem samostanu — takrat je defravdiral cerkveni denar in ga zapravil s kvartanjem — se je podal v Peterburg, kjer se je skušal priklopiti revolucionarni stranki, kar se mu je docela posrečilo.

Takrat je živel v zelo slabih razmerah, ker ni imel na razpolago drugega, kakor malenkostno miloščino, ki jo je prejemal kot suspendiran duhovnik. V revolucionarni stranki je zavzemal Gapon v kratkem času zelo važno mesto. Kmalu pa je tudi pal nazaj v svoje stare grehe. Pričel je piti, kvartati in zapravljal je na ta način ogromne vsote denarja. V tistem času so se pojavile tuintam sumnje, odkod dobiva Gapon toliko denarja. Gapon, ki je stanoval do tistih časov s svojo ljubimko Marijo Petrovsko Simonovo v revni izbi, se je preselil v razkošno stanovanje. Svojo ljubimko je zapustil in te se je lotil vsled tega tak brezup, da je skočila v Nevo in utonila. V njeni zapuščini so našli pozneje zapiske, ki so dokazali, da stoji Gapon v zvezi s peterburško državno policijo. To se je dogodilo ravno pol leta pred krvavimi januarskimi dnevi, torej v času, ko še ni bil Witte ministrski predsednik.

Gapona je pozval revolucionarni odbor predse na zagovor. A znal se je zagovarjati. Rekel je, da se mu zdi umestno in zelo koristno, če bi si mogel pridobiti zaupanje državne policije. Tako bi bilo namreč mogoče vedeti za vse skrivnosti in načrte državne policije, kar bi revolucionarjem gotovo največ koristilo. Odboru je bila zvijača všeč in tako je igral Gapon svojo dvostranska vlogo dalje. Pri revolucionarjih je užival veliko zaupanje in izročal jim je tudi res denar, ki ga je dobival za odkrivanje revolucionarnih načrtov pri policiji. Tako je bilo z Gaponovim ravnanjem na obeh straneh vse zadovoljno.

Po januarskih dogodkih in Gaponovem begu pod varstvom policije pa je bilo revolucionarjem mahoma vse jasno. Gapon je mislil sicer potovati v Peterburg in se tam zagovarjati, a to je bilo brez smisla. Prišlo je na dan, da prejema Gapon od generala Trepova stalno mesečno plačo 3000 rubljev in za vsako posebno poročilo o revolucionarnih namerah po 10.000 do 20.000 rubljev. Poleg tega pa je bil v službi še pri Witteju kot »agent provocateur«, kjer je zaslužil skupaj okroglo najmanj 100.000 rubljev.

Gapona so izdali lastni posredovalci med njim in ruskimi oblastmi. Gapon jih je skušal izpočetka označiti kot škodoželjne sramotilce, a ni šlo po sreči. Eden izmed njih je vstal med zbranimi revolucionarji in zaklical: Jaz sem vas izdal, drugovi, po naredbah Gapona, in maščujem svoje delo! Bog je moja priča, da je vse resnica, kar sem povedal o Gaponu!« Tako je zaklical in se je na mestu ustrelil. Nato je bil Gapon obsojen na smrt. Revolucionarji so zahtevali, naj se do določenega časa sam usmrti. Ko je ta obrok pretekel in so opazili Gaponovo namero, pobegniti v tujino, se je izvršil nad njim umor. Ogromne vsote, ki jih je služil s svojo špionažo, je zapravil v igri in v slabi družbi. Vendar so našli po smrti v njegovi blagajni še 17.000 rubljev.

Letalni stroj bratov Wright.

Pred vsemi novejšimi iznajdbami vzbuja največje zanimanje javnosti letalni stroj bratov Wright, o katerem smo že svojedobno poročali. Nekateri trdijo vendar, da je vse le izborna ameriška reklama.

Pred nedavnim časom poslala sta Orville in Wright eronavtiškemu klubu ameriškemu prva merodajna poročila o svojih uspehih z letalnim strojem. Pri izletu 5. oktobra 1905 dosegla sta najdaljši rekord — dolžino 224.5 angleških milj na dan, torej več, kot vseh 105 izletov leta 1904 skupaj.

To je v istini tudi največji uspeh, ki se je dosedaj dosegel.

Brata Wright sta uporabila stroj znanega tehnika za letalne stroje — Chanutesa. Stroj ima dvojno gladko površino druga nad drugo, podobno zmajem. Vsredini spodnje ploskve leži letalec z naravnost naprej obrnjeno glavo, z rokama pa vodi manjšo ploskvo, — krmilo, ki vzdržuje obenem ravnotežje in določeno smer. Teža stroja skupno z letalcem znašala je 462.5 kg. Motor sam sestoji iz štirih cilindrov ter deluje s 24 konjskimi silami; kuri se z gazolinom in tehta 125 kg, torej pride na eno konjsko silo nekaj nad 5 kilogramov.

Ker se je pa baje posrečilo konstruirati že najnovejši motor, ki bi tehtal le 1.1 kg na konjsko silo, bi se s takim motorjem oziroma letalnim strojem lahko dvignili celo dve osebi v zračne višave.

Glede dvigalne sile dognal je Maksim, da se dá z letalnim strojem dvigniti z eno konjsko silo 66.5 kg teže.

Wright sta torej dvignila le 19.2 oziroma 30.5 kg, če upoštevamo, da je faktično le 15 konjskih sil delovalo.

Brata Wright sta ponudila svoj stroj francoski vojni upravi, vendar pa ne nameravata nastopiti ž njim pred širšo javnostjo, dokler iznajdba še ni povsod patentirana.

Kot priče svojih uspehov pa sta navedla 17 oseb, ki so bile pri poizkusih navzoče.

Javno mnenje in razna eronavtiška izvestja so ta poročila glede uspehov bratov Wright vzeli precej hladno na znanje in jih označili kot ameriško pretiravanje. Amerikance je to seveda razburilo, zato so razposlali vsem onim sedemnajsterim, ki so bili navzoči pri poizkusih, pismene pozive, da povedo svoje mnenje. Odzvalo se jih je enajst. Dognalo se je, da so se vršila opazovanja v razdaljah od 15 do 28 angleških milj in da je znašala brzina letalnega stroja 38 milj na uro. Iz teh odgovorov je dalje razvidno, da se pomiče stroj početkoma na tleh po enostavnem železnem tiru kakih 25 do 30 korakov, potem pa se začne dvigati. Tudi se je dognalo, da je mogoče poleteti v višino, bodisi da je ozračje mirno ali pa vetrovno ter da je zračno gibanje in brzina vetra dosegla od 7 celo do 30 milj na uro. Važno za iznajdbo je, da se je dalo vzdržati v višini vsak čas, bodisi da je bilo ozračje mirno ali pa vetrovno; stroj se je lahko vodil vkrogu, elipsi ali pa v premi, vodoravni smeri.

Priča Charles Webbert videl je mlajšega Wrighta, kako je plaval po zraku približno pol ure.

Predno se je jel stroj dvigati, pomikal se je kakih 25 do 30 korakov po tiru, potem pa se polagoma dvigal, a kmalu dosegel večjo brzino; dospevši v višino nad najvišjim drevjem, obstal je mirno ter se vzdržal med vso nadaljno vožnjo v isti črti. Po končanem izletu je stroj polagoma zopet padal bližajoč se zemlji, drčal nekoliko časa po tleh ter se ustavil baš tam, kamor je bil namenjen.

Če se to, kar se je poročalo, uresniči, potem se je nadejati, da je iznajdba letalnega stroja naposled gotova stvar. To bi bilo tempomembnejše, ker se je nedavno v dunajskem eronavtiškem klubu prorokovalo, da nikdo izmed onih, ki žive v sedanji dobi, ne bode videl letalnega stroja.

Novi municijski vozovi pri naši pehoti.

Iz vojaških krogov se poroča, da se odpravijo že zastareli municijski vozovi, kakršni so sedaj v rabi pri stotnijah, in da se uvedejo v celi armadi novi, ki bodo vsled najnovejšega zistema daleko nadkriljevali prejšnje.

S tem se bo zlasti tudi ojačila bojna moč glavnih krdel: pehote, to pa zaradi prednosti, ki jih bodo imeli novi municijski vozovi v vsakem oziru. Ne le, da se bo na vsak voz naložilo lahko osem zabojev patron, namesto sedem, kot dosedaj, tudi vse one potrebščine, katere je moralo dosedaj nositi moštvo, kakor zalogo živeža celo za več dni i. t. d. prevzamejo ti vozovi. Teža prtljage se pri moštvu znatno zniža, zato pa se doseže vsled razbremenjenja večja gibčnost v terenu; v slučaju vojne pomenja pa mnogo, če se vojak lahko neovirano giblje. Odslej se bo prevažalo na municijskih vozovih tudi meso, kolikor ga potrebuje stotnija za eden dan. Dosedaj se je vozilo meso na posebnih vozovih za živila, takozvanih provijantnih vozovih, ki so bili prideljeni vojnmu trenu. Ti provijantni vozovi postanejo vsled tega odveč ter se odpravijo. To je pa zopet radi tega važno, ker se zmanjša vojni tren, ki je dostikrat, kakor smo čitali v poročilih iz zadnjih vojen, razvoju in gibanju čet ne le v oviro, ampak celo odveč.

V bodoče bode ostal le še tren za prevažanje oprave; pravijo, da je bil že skrajni čas misliti na uvedbo novega vojnega trena, ker naš stari že davno več ne zadošča modernim tehničnim zahtevam.

Prav posebne važnosti za prevažanje mesa na novih vozovih bo tudi ta okolnost, da se bo meso lahko kuhalo spotoma med vožnjo. Zjutraj, med tem, ko se bode kuhal zajutrek, kuhalo se bode ob enem meso kakih dvajset minut in nato med vrenjem zaprlo v nalašč zato prirejene zaboje za kuhanje. V teh zabojih se zniža namreč temperatura v šestih do sedmih urah komaj za 15 stopinj; tako se meso med potjo že popolnoma zvari. Ko dospe oddelek na določeni kraj, je tudi že kosilo gotovo, ker obednem s četo dospe tudi municijski voz. Dosedaj je bilo treba cele ure čakati, predno so dospeli za četami počasni provijantni vozovi. Čestokrat utrujene čete na ta način niso dobile niti hrane.

Načrte za nove municijske vozove, ki bodo čveterovprežni, nabavilo je vojno ministrstvo, oziroma 3. odsek. Pri preizkusih so dosegli jako ugodne uspehe in ob priliki letošnjih velikih vojaških vaj bodo rabili tudi te vozove v večjem obsegu.

Kakor se čuje, bode vojno ministrstvo že v letošnjem delegacijskem zasedanju predložilo proračun za nabavo v predstoječem poročilu vpisanih voz.

že dve leti nisem dobil krajcarja iz hleva. Mislil sem se obrniti na strica, pa poznaš ga, da je skopuh, odpodil bi me in mi tako mojo žalost še bolj pomnožil. S tujimi ljudmi ni nič. Sam si moram pomagati. Veš, kaj sem sklenil? Na hosto bom naredil toliko dolga, da poplačam obresti in imam za pot. Res bo pri hiši par sto goldinarjev več dolga, pa upanje imam, da ga bo potem vedno manj. Če mi Bog zdravje dá, se vrnem v dveh letih nazaj in ta čas ves dolg poplačam. Ti boš pa dala druge njive v najem, le eno si obdrži, da boš imela živež za dom. Nekam se mora stvar obrniti. Če pa tako ostane, kakor je sedaj, pa sama veš, da nikamor ne pridemo. Naj delava oba noč in dan, dolga ne bo nič manj.«

Te besede so jo potolažile. Bila je nekako mirna, še vesela, ko se je spomnila, da leta hitro teko, da imajo tudi druge žene svoje može tam, da pride kmalu nazaj, da bodo plačali ves dolg, hišo na novo pokrili, ta čas bodo pa otroci že malo odrasli . . .

Tako sta se pogovarjala še dolgo v noč.

Hitro se je zvedelo po vasi, da bo šel tudi mladi Starin v Ameriko. Eni so rekli: priden je, ta bo prihranil, če bo delo dobil; drugi so govorili zopet drugače.

Starin je pa šel v mesto in tam na tihem vzel posojilo na hosto. Najprej je plačal zaostale obresti pri nekem oderuhu, ki ga je že komaj čakal, potem nakupil nekaj obleke zase in za otroke, nekaj živil ter šel domov.

Nekako novo življenje se je pričelo tiste dni pri Starinovih. Popreje je bil vedno na polju, zdaj je pa ostajal doma, govoril o tem in onem in pestoval enoletnega Mihca.

Bližal se je dan odhoda.

Fantje, ki so se tudi odpravljali iz vasi v Ameriko, so že cele noči popivali po gostilnicah in slovo jemali od tega in onega. Pravili so, da jih bo šlo osem »čez lužo«. Matere in dekleta so jokale, možje pa fantom želeli srečno pot in veliko zaslužka.

Prišel je zadnji večer. Vlak je odhajal ob pol ene ponoči, s katerim se se imeli odpeljati Amerikanci.

Družina je bila zbrana pri večerji. Tam na klopi je stal pripravljen velik kovčeg, kakoršnega še ni videla Starinova hiša. Šestletni Tonček je že gotovo petkrat vprašal mater, kaj pomeni tista velika škatlja, in vselej je zvedel, da jo bodo ata vzeli na pot seboj daleč, daleč v tujo deželo, štiriletna Manica je postala že zaspana in mati jo je položila v njeno postelj na klop ob peči, enoletni Mihec je pa že pošteno smrčal v svoji zibelki. Tudi Tonček je postal že nemiren in hodil zdaj k mami, zdaj k očetu. Čudno se mu je zdelo, da so nocoj tako dolgo po konci. Večerja je bila že na mizi, zdaj je ponudila ona njemu, zdaj on njej, pa zajela sta parkrat in zopet odložila. Tudi kozarec vina so imeli na mizi. Ni bila sicer navada, da bi bilo pri Starinovih na mizi vino, toda nocoj ga je šla iskat ona pol litra, da bodo nekoliko pozabili ločitev. In kozarec je stal napolnjen, zdaj pred njim, zdaj pred njo. Drug druzega sta silila.

Ura ni hotela kar iti naprej. Tonček je že večkrat prosil ateta, naj mu vendar povedo, kako lepo povest, ker je tako dolg ta večer, kakor sveti večer pri jaslicah, pa oče ni hotel ustreči nocoj svojemu otroku, le pogledal ga je milo v njegove nedolžne oči.

Ura je bila deset, enajst in nazadnje po dolgem čakanju tudi dvanajst. Nekako skrivnostno je bila nocoj ura in nekako nemirno je nocoj plapolala lučica pred podobo žalostne Matere Božje, ki je gorela noč in dan v hiši Starinovi . . .

Tedaj se je začul od gostilne sem glas harmonike in vrisk fantov. Veseli so bili vriski, da so slišali daleč okrog, mamice so pa jokale za njimi, za svojimi fanti.

Tedaj je vstal Starin in segel po kovčegu.

»Mana, zdaj pa bo treba iti,« je dejal on z nekim otožnim glasom in na skrivnem mu je pritekla debela solza iz očij.

»Oh Janez, zakaj greš?« je zaklicala na glas ona, se usedla na stol ter si s predpasnikom zakrila obraz. »Saj nismo še tako na koncu.« »Kar je, je,« je dejal on in pogledal parkrat po sobi gori in doli. »Na, tukaj mi pomagaj nesti kovčeg. Tončka pa doma pusti, saj vidiš, da je že ves zaspan.«

»Oh, naj gre s teboj, saj je le par minut, Bog ve, kdaj te zopet vidi.«

In ona je vzela veliko ruto ter se ogrnila. Malega Tončka je prijela za roko, v drugo pa prtljago. Tedaj je prekrižal sladko spečega Mihca in pridno Manico, še enkrat pogledal gori k žalostni Materi Božji in zaprl hišne duri.

Na kolodvoru je bilo že polno ljudi. Eni so vpili, drugi jokali, tretji se drenjali k blagajni. Amerikanci so imeli vstopnice že vsi pripravljene. Iz daljave je zažarela velika rdeča luč, in zaslišal se je žvižg lokomotive. Tonček se je stisnil k svoji materi. Tu in tam se je slišal glasen jok. Tedaj je on prekrižal tudi Tončka na čelo in ga poljubil na lica ter mu dejal:»Tonček, le priden bodi in mamo ubogaj.« — Ona pa je s solzami močila njegovo desnico. Še en pozdrav, še en objem, še ena solza tu in tam — in vrata železničnih voz so se jela zapirati in vlak je izginil v temno noč. In Tonček se je stisnil k materi ter jo prosil, naj ga vzame v naročje, ker ga tako zebe. In naslonil se je na njeno ramo, ona pa je s solzami zaznamovala svojo pot proti domu.

Sladko je spal tisto noč Tonček, ona pa je nemirno bdela in ihtela v duhu za njim; lučica pred Marijo je nemirno plapolala naprej, ona pa je v sladkem snu videla Janeza neizmerno srečnega.

Minula je noč.

Izza gora je priplavalo prijazno solnce ter razsvetlilo zemljo in nebo, na katerem ni bilo oblaka.

Pisma Boltatuga Pepeta.

Žlahten gspud redehter!

Uni sa se m reglal, gspud redehter, u nedela med potja, k sma se cvajšponik pelala preke Ipau na naš pulitičn shod. Uni sa se m reglal, ket kakšen pečen maček, k sm um pr-

Stolni prošt prelat dr. Kulavic.

Česar smo se bali, se je zgodilo: Prelat dr. Kulavic je umrl včeraj ob 4. uri popoldne. Ni se zavedel več ves dan, in ob sklepu lista smo izvedeli pretresljivo novico. Bodi blagemu rajnemu posvečeno tu nekaj vrstic v spomin.

Rojen je bil 23. marca 1838 v Podgradu na Dolenjskem. Njegov oče je bil ondi učitelj. Na gimnaziji je bil vedno najodličnejši učenec. Po dovršenem zrelostnem izpitu v Ljubljani — bil je prvi odličnjak — se je posvetil bogoslovju ter vstopil v kn.šk. duhovsko semenišče v Ljubljani. V mašnika je bil posvečen dne 3. avgusta 1862. Služboval je eno leto kot kapelan v Sostrem, na kar je bil l. 1863. poslan na višje duhovsko učilišče na Dunaj, v Avguštinej, kjer si je pridobil l. 1867. čast doktorja bogoslovja. Vrnivši se v domovino je deloval kratek čas kot kapelan v Št. Vidu pri Zatičini, nato se je mudil pol leta v Rimu radi nadaljnjih študij. Eno leto je bil potem podvodja in ekonom v duhovskem semenišču v Ljubljani. L. 1869. je bil poklican na Dunaj kot cesarski dvorni kapelan in študijski ravnatelj in ekonom v Avguštineju, kjer je ostal 16 let, to je do svojega imenovanja kot kanonika stolnega kapiteljna ljubljanskega in semeniškega vodja l. 1885. Semeniški vodja je bil nad 17 let. Leta 1902. je dosegel dostojanstvo stolnega prošta v Ljubljani; vmeščen je bil kot prošt dne 8. junija 1902. Od papeža je bil odlikovan že kot kanonik in semeniški vodja s častjo apostolskega protonotarja, l. 1901. pa je bil od knezoškofa imenovan za ravnatelja bogoslovnih ved v ljubljanskem semenišču. Tej poslednji časti se je pa radi bolehnosti kmalu odpovedal. Kakor je bilo celo življenje rajnega prošta dr. Kulavica posvečeno bogoslovnim vedam, tako se je celo zadnja leta kot stolni prošt v prostem času najraje bavil z znanstvenimi knjigami. Veliko veselja je tudi našel v preiskavanju kapiteljskega arhiva.

* * *

S proštom dr. Kulavicem je izgubila ljubljanska škofija enega najplemenitejših duhovnikov, obdarjenega s prelepimi vrlinami duha in srca, živečega z vso vnemo za svoj poklic. Kjer je deloval, povsod je zapustil trajne sadove svojega zvestega truda. V Avguštineju je v najboljšem spominu, ljubljansko semenišče je vodil z modro previdnostjo. Kaj lepo in v blagodejnem soglasju z željami in nameni rajnega kardinala Missia, takrat knezoškofa ljubljanskega in sedanjega knezoškofa glede prave izobrazbe duha in srca v semenišču se je trudil, da se je bogoslovcem živečim pod njegovim vodstvom nudilo res vse, da bi mogli živeti »virtuti et musis«, čednosti in vednosti. Zato bo pa gotovo mnogobrojna vrsta v pastirstvu delujočih duhovnikov ohranila rajnemu proštu kot bivšemu svojemu semeniškemu vodju trajno hvaležnost. — O njegovem čistem značaju, o njegovem preblagem srcu bi se dalo napisati marsikaj prelepih črtic. Gotovo bodo vedeli ceniti njegovo zlato dušo vsi tisti, katerim je v življenju izkazal neštete dobrote. Eden najdarovitejših mož, kar jeh je imela naša domovina, je zatisnil oči. Nič banalnega, nič vsakdanjega ni bilo na njem, a vendar vse domače. Ogromno duševno obzorje in vedno sveže, mlado srce! Mehak kot dete! Ljubil je požtvovalno, nesebično; znal je odpuščati, znal sočustvovati. Sveča, ki gori drugim, dokler ne dogori!

Krepka individualnost brez druga, samorastla, izvirna, v službi zlasti enega, jasno začrtanega cilja — izobrazbe duhovstva. Pravijo, da je ljublianska bogoslovnica v vednostnem oziru med prvimi. To je Kulavčevo delo. Zmisel za teološko vedo je vžgal on in grel neprestano, z bogatim umom, z energiško voljo. Sadovi se kažejo. Duhovstvo ljubljanske škofije se v izobrazbi ne boji tekmecev.

Vse Kulavčevo delo je pa bilo brez šablone. Kdor izkuša kaj preosnovati in si z malenkostnim duhom sestavi model, in ga izdela do najpodrobnejših formalnosti, odbija; pedant je, ki se ga drži značaj čmerne sitnosti, kamor krene. Dober človek morda, a ne za žive, razborite ljudi; samo srednje umsko krepke ljudi, ki morajo biti vrh tega še nenavadno krotki in nesamostojni, gredo za njim. Kulavic ni bil tak. Svobodoljuben je bil vzvišen nad pusto šablono, vesel duha, ne pa oblike; jedra ne lupine.

Na škofijskih stolicah v Ljubljani, Trstu, Gorici, Mariboru in drugod sede njegovi bivši učenci; izmed bogoslovskih profesorjev Avstrije in Ogrske jih je velik del na Dunaju v Avguštineju pod njegovim vodstvom študiralo svetopisemsko vedo. Najznamenitejši možje so spadali v krog njegovih znancev. Velik po učenosti, visok po časteh, plodovit po uspehih, je pa vendar vedno in povsod do zadnjega dihljeja ostal pristen, neskaljen, priprost Dolenjec. Kako je ljubil svoj dom! Izobraženi Slovenci so imeli na Dunaju v njem ljubeznivega tovariša, priprosti velikodušnega, požrtvovalnega zavetnika. Sredi sijaja cesarskega dvora, kjer je kot dvorni kapelan preživel dolgo vrsto let, je bil s srcem vedno doma, vsake počitnice pa pri svojem bratu, rajnem župniku v Šentvidu. Ves srečen je bil, ko je užival naravne lepote domače zemlje, po zelenih vinogradih ali po gorenjskih planinah. Zanimal se je za vse, predvsem je z bistrim očesom opazoval trpljenje in boje našega kmeta. Zanj je posebej nebrojnokrat vnemal mlade kandidate duhovskega stanu in jim priporočal zmisel za kmetijski napredek. Sam se je osebno silno rad pečal zlasti s sadjarstvom in trtorejo. Sam je kopal, obrezoval in cepil . . .

Duh mu ni nikoli miroval. Vedno je bral, študiral, mislil. Pa je poklical k sebi tega in mu razkril lepo idejo, naj jo obdela pesniško, in drugega, ki ga je opozoril na kako leposlovno tvarino in tretjega za kak znanstveni ali cerkveno-politiški sestavek. Mnogo dragocenih duševnih sadov je tako vzrastlo, ki jim je on oplodil mladi cvet. Mnogo jih je med nami, ki jim čuvstvo hvaležnosti nikoli ne iznikne iz srca do njega; nekaj, ki se imajo za važno življensko smer, v kateri delujejo, zahvaliti edino le njemu. Mir Tvoji duši!

Dr. J. K.

Črnomaljske novice.

Malo prihaja iz našega kraja novic med svet, a še te so večinoma žalostne.

V sredo 16. t. m. so potegnili iz Lahinje v Rasuljah pri Črnomlju truplo 23letnega Štefana Maljevca, doma iz viniške fare. Zadnji čas se mu je zmešalo, pobegnil je z doma in blodil po lozah. Kakor je bilo videti, je moral ležati že več dni v vodi.

Rano smo začeli letos čutiti **vremenske nezgode:** toča je že pobila semiško, gradaško in podzemeljsko okolico. Ob enem so tako silni nalivi, da odnese voda vso zemljo z više ležečih krajev, kar škoduje posebno vinogradom. Če pojde tako naprej, ne vemo, kaj nam bo začeti.

V Črnomlju samem je zavelo zadnji čas novo življenje. Na dan sv. Florijana so igrala naša dekleta, kakor je »Slovenec« že poročal, narodni ples »kolo«. Zanimivo je dalje, da se je povspela zopet mestna godba in da se zidajo nove hiše, poleg drugih tudi mestna bolnica.

Ne bode odveč, če povemo par misli o naši **mestni godbi.** Črnomeljci ne morejo biti brez godbe. Vemo, da si marsikateri tujec misli: »Večja mesta, kot je Črnomelj, izhajajo brez godbe, kaj se to mestece toliko sili! Ali bi ne porabili rajši denar v druge namene? Saj nimate niti olepševalnega društva, ki bi skrbelo za red in snago v mestu!« Res je, želeti bi bilo, da se ustanovi tako društvo. Kar se pa godbe tiče, vemo in čutimo sami najbolje, kaj nam godba pomeni. Godba nam je središče vsega življenja. Če ni godbe, je tako, kot bi bilo vse mrtvo. Potrebujemo jo ob neštetih prilikah. Kadar se pomika tako-le proti večeru na veliko soboto velikonočna procesija tam pred gradom, ko žare lučke na vseh oknih in se prižigajo zvezdice na nebu, takrat ko potihne za trenotek vse, zazvoni v zvoniku (in niso najslabje ubrani ti zvonovi), petje pred Najsvetejšim, ko je slišati samo pobožne vzdihe in žvenkljanje zvončkov pod nebom, — takrat zadone slovesno glasovi godbe, in sivi starček in nežno dete — vsi začutijo gorkeje in krepkeje: »Gospod je vstal«. Ali zopet, ko neso truplo dragega pokojnika gori na vojnovaško pokopališče, ko polagajo krsto v grob, ko ihte vsa srca in ropočejo votlo težke grude, zopet zadone akordi godbe, milo, nežno in otožno — ranjkemu v zadnji pozdrav, nam v veselo tolažilo: »Vstal bode spet.« In tako neštetokrat ob raznovrstnih prilikah: na veselicah, izletih, koncertih in svatbah. Kako stopa vse drugače naša požarna bramba, če igra godba pred njo. Zastava vihra, slovenska trobojnica se blesti, vsi korakajo krepko in veselo in vsak je za glavo večji; kadar ni godbe? — Par jih pride k slovesnosti in še ti se držijo kilavo. Sedaj igra godba že zadosti dobro. Dobili smo pred mesecem novega kapelnika, g. Peška, ki je izvrsten godec. Naravnost virtuoz pa je na violini. Če povemo, da je prej igral pri filharmoničnem društvu v Pragi na Vinogradih in še prej pri vojni kapeli 11. pešpolka na Smichovu, je zadosti povedano. Kapelnik v takšnih majhnih mestih — zlasti pa v Črnomlju — mora imeti dosti potrpežljivosti, in g. Pešek ima tudi to dobro lastnost. Zato pričakujemo lahko, da nam izvežba izvrstno našo kapelo. Malomestne godbe igrajo navadno prav mehanično in brez čuta; da si je postavil gospod Pešek drug cilj pred oči, opazujemo že sedaj.

O železnici zopet — niti muk! Željno pričakujemo, da se nam kaj o nji sporoči!

ZA NEODVISNOST OGRSKE.

Budimpešta, 18. maja. Grof Zichy je izjavil svojim volilcem, da je sedaj na Ogrskem le premirje in da se bo kmalu nadaljevala borba za popolno neodvisnost Ogrske.

CESAR V BUDIMPEŠTI.

Jutri, dne 20. t. m. pride v Budimpešto avstrijski cesar. Na njegovo željo ne bo sprejema. Pričakovali ga bodo samo člani vlade in mestnega županstva.

OTVORITEV OGRSKEGA DRŽ. ZBORA. — NOVE KONCESIJE MAŽAROM. — PRIPRAVE ZA SABOR.

Iz Budimpešte poročajo: Politični krogi se bavijo največ s reševanjem formelnih vprašanj pri otvorjenju drž. zbora. Neodvisni zahtevajo, da se ob tej priliki ne razobesi habsburška, ampak mažaronska in hrvaška zastava. Kakor se čuje, so Mažari dobili koncesijo, da bo na vseh ladijah avstroogrskega vojnega brodovja poleg avstrijskega tudi mažarski grb.

PREGANJANI REVIDENT.

Iz državnega zbora poročajo: Poslanci Herold, Wolf in tovariši so napovedali interpelacijo, ker so uvedli proti računskemu revidentu finančnega ministra Schmieda preiskavo Schmied je bil namreč izvoljen od svojih tovarišev, da se udeleži zborovanja »Zveze državnih uradnikov« v Gradcu. A ker mu niso dovolili dopusta za soboto 4. majniha, se je peljal Schmied na zborovanje na nedeljo 5. majnika, ko je bil prost. A dne 11. majnika so pa zaslišali Schmieda in mu naznanili, da je prestopil neko odredbo iz l. 1804, ki prepoveduje drž. uradnikom zapustiti službeno mesto brez dovoljenja.

REŠKI GUVERNER

ne postane grof Nesseffvi, ampak grof Karlo Mako.

PRESTOLONASLEDNIK FRANC FERDINAND.

pojde k poroki španskega kralja v Madrid, kjer bo zastopal avstrijskega cesarja.

PET VOLILNIH OKRAJEV NA HRVAŠKEM IZPRAZNJENIH.

Ker so se poslanci, ki so bili voljeni v dveh in več okrajih že izjavili, katere mandate da si pridržujejo in ker se je tudi belovarsko-križevski veliki župan Georgijević odpovedal mandatu, je sedaj izpraznjenih pet volilnih okrajev: belovarski, glinški, koprivniški, novomarovski in Sv. Iv. Žabno.

SHOD DALMATINSKIH POSLANCEV.

Iz Spleta poročajo: Shod stranke hrvaško-dalmatinskih poslancev je bil polnoštevilno obiskan. Navzočih je bilo veliko število poslancev in županov. Predsedoval je predsednik hrvaške stranke dr. Čingrija. Hrvaški poslanec Trumbić je poročal o potrebnih korakih za organizacijo stranke. Sklenilo se je izvoliti stalen komite 15 članov, ki naj bi imel v rokah vodstvo hrvaške stranke. Dr. Čingrija je bil izvoljen za predsednika. V ta odbor so sklenili odposlati zastopnike iz vse Dalmacije. Končno so sklenili napraviti lokalne odbore po vsej Dalmaciji, da bi bila tako stranka bolje organizirana.

Shod je poslal brzojavno čestitko hrvaškemu saboru in ruski državni dumi.

RUSKA DUMA IN POLJAKI.

Poljski listi so jako užaljeni, ker je adresni odsek ruske dume zavrnil poljski predlog, da se v adreso na carja sprejme tudi zahteva avtonomije kraljestva poljskega. V adresnem odseku, ki je štel 33 članov, so bili le trije Poljaki in vsi drugi so glasovali proti poljskemu predlogu. Poljaki so vložili protest proti temu, da je iz adrese izostal njihov odstavek.

TURŠKA DOSTOJANSTVENIKA — OBSOJENA NA SMRT.

Carigrad, 18. maja. Izjemno sodišče, odposlano v Tripolis, je obsodilo na smrt tjakaj pregnana moralična povzročitelja umorstva na tukajšnjem mestnem prefektu Redvan paši, divizijskega generala Ali Šamil pašo in ceremonijerja Abbur-Rezaka ter enega njunih sorodnikov.

NAPADI NA ITALIJANSKO VLADO.

Rim, 18. maja. Republikanec Mirabelli je napadal vlado, zakaj ne začne proticerkvene politike v takem smislu, kakor Francoska. Ker je zbornica glasovala proti vladi zaradi južnih železnic, bo kabinet odstopil.

FRANCIJA IN MILITARIZEM.

Pariz, 18. maja. Mornariški minister Thomson se je izrekel zoper zmanjšanje vojaških bremen. V armadi se pa razširja protimilitaristična agitacija.

NEMIRI V SARDINIJI.

Komisija stavkujočih delavcev v Cagliariju je izjavila, da ne končajo prej stavke, dokler ne odstopijo vsi občinski odborniki. V Campidano so poškodovani vsi uradni prostori davkarjev, užitninskih uradov in tramvajske remize. V Quarto Santa Helena je udrlo 800 demonstrantov v prostore tramvajske družbe. Demonstranti so poškodovali tire zažgali remize in oplenili hišo mirovnega sodnika, katerega dolže, da je kriv, da so uvedli davek na pse. Dve vojni ladiji z vojaki in orožniki sta odpluli v cagliarsko pristanišče.

(Dalje v prilogi.)

puvdvou, de iblansk leberalci tud cvajšponik soja pulitična šajtrga naprej ulečeja, zatu nm gre pa tud use tku fajn ud rok, kokr de b blu iz šmiram namazan. Uni m tekat nisa tli tu verjet, jest nm pa tud nism mogu pol dupuvedat in dukazat, k sa začel Ipauci tku »žiuja« upit, k sa naj zagledal, de m je vse skuz ušesa letel. Nazadne sm pa tud jest na use skp puzabu, k je začeu gspud dohtar Šuštaršič guvort in leberalce peglat, de se je use kadil. Du dons sm se pa že mal unesu in ud rajže udpučou, zatu nej m pa nekar na zamerja, de pridem dons spet nazaj na tiste moje besede, k sa se nm u nedela tku špasne zdele, de se nisa mogl nekol zadost nareglat in de nm dons šenkat puvem in rečm, de leberalci soja pulitična šajtrga cvajšponik naprej pelaja.

Ke ne, uni mislja, de je u leberalna pulitična šajtrga samu dohtar Taučar uprežen, ta druh leberalci pa kar tku zraun caplaja? Vidja, gspud redehter, kuku sa uni rmen! A na veja, de usaka ta praua žena tud tri vogle ud hiše pudpira! A b na blu pol grdu, če b gespa dohtar Taučarjuva trpela, de b se sam nen gspud dohtar iz ta šajtrga ubiju in ja naukul ulaču; pusebn ke ve, de se gspud dohtar za pulitka tulk briga ket za lansk sneh. De na le usak dan en vornk purgarsk fruštek, k se du večera trpi, pa je sam iz saba zadovolen. Učash že mal tud sam tista šajtrga putegne, kedr mu glih ker na kuri uku stop, al pa de ga pud rebra dregne, punavad ja pa iz gespo u španavi naprej cefrata; zatu k sa gspa drgačn tč, ket pa gespud, in znaja pet, ket ta nar leuš naitngar. Gespud dohtar Taučar b biu pa tud naumen če b tlela leberalcem zastojn tlaka delu, raj soja gspa pušluša in ja pesti kumnderat.

Gspud redehter! Uni morde še na veja, kakšna velika rola gespa dohtar Taučerjuva u leberalen pulitk špilaja in morde tud men na uja verjel, kar sm nm tukila puvedu. Pa men je use glih, a m verjameja al pa ne in se zavle tega na um iz nim špeteru, ampak nm svetvam, de nej se sami pumujaja naraunast du gespuda iblanskega purgrmajstra, pa nej ga prašaja a ima Boltatu Pepe prou al ne. Gespud purgrmajstr nm u že puvedu, kuku ta reč stuji. Murbt nm u še clu zaupu in puvedu, kuku sa gspa dohtar Taučarjuva iz Štritarjum kusilam uštimal, k sa ga gespud purgrmajstr u hutel »Union« ufremal. Jest nm sam tulk še puvem, de sa gespa dohtar Taučarjuva, k sa zvedl, ki je Štritarju kusiu ufreman, prderjal h gespude purgrmajstre in sa jh tku dol spucal, ket soja pestrna, de se tu enkat na šika in de nubena ud ta narodnh dam na u na kusiu pršla, če ga preci u »Narodnmo dome« na ufremaja.

Gespude purgrmajstre je kar lit zaprl, tku sa se prestrašl, k sa vidl gespa dohtar Taučarjuva tku razicana pred saba. Jest sm mislu, de jh u boži žlak ud straha trofnu; no, nazadne sa pa le pučas mal h seb pršli in sa prašal gespa, kua u iz žlicam, če uja u »Narodnmo dome« kusiu ufremal.

»Žlice gor al dol,« sa se na tu gespa dohtar Taučarjuva zadrl in sa s iz šnajctihlnam švajs ubrisal. »Če ni drgač, lohka usak soja žlica iz saba prnese! Jest enkrat na lajdam, de b gespudi pu soj glau delal! Za kua sm pa jest tuki?!«

»Nč nej se nkar ne grimaja, gespa! Kokr uja uni zašafal, tku uma pa naredl,« sa rekl gespud purgrmajstr kulkr punižn znaja rečt in gspa dohtar Taučarjuva sa lpu putroštan zašmel iz sojm židanm kiklam in sa urata za saba zalaputnel.

Vidja, gespud redahter! Na ta viža regiraja gespa dohtar Taučarjuva in pumagaja leberalna pulitična šajtrga naprej ulečt in jest nm dam čist prou, zatu k taka pršona lohka na use plati velik zaleže. Men se sam tu prenaumn zdi, za kua tku ajfrik gespa še bl ofn na nastopja in na puveja usm u ksiht, de nisa cefridn, de b mel kumanda sam čez ta narodne dame, ampak de čja tud čez ta narodne gespude kumanda pelat. Kuku b bli lohka gespa u Iblan za ta peruga purgrmajstra naprej pustaulen. Sej tu ni nč, de ima Iblana, k se tku lepu vn razvija, sam enga purgrmajstra! Za kua jh ma pa Duni več? Jest mislm, de b mi prou naredl, če b s tkula skp uzel in keder uja spet vulitve u gmajšna, de b gespa dohtar Taučarjuva u gmajšna vulil. Falen b tu na mogl bt. Sej ni glih treba, de b zdejšnga gespuda purgrmajstra pustl u štih. Gespud Hribar lohka ustaneja še za naprej purgrmajstr; če že glih ne ta peru, pa saj ta druh; gespa dohtar Taučarjuva b bla pa ta peru purgrmajstr in b lohka vs rotuš kumenderala. Če b za ta trecga purgrmajstra še Bolčuga Pepeta gor pustaul, pa b ble take tri peršone skp, da b jh blu vesele za pugledat. Gspud dohtar Taučar b pa pol tud lohka usak dan po šterndvejset ur fruštku in se trahtiru, ke b mu na blu treba več za leberalna pulitična šajtrga skrbet.

Pa veja še neki, gespud redahter! Bolču Pepe b mrubt še ta nar bl pasu saj za trecga purgrmajstra, zatu k je on dobrga srca in tud dobreh rok in je ublubu unkat, de u usaka nedela in usak zapuvedan praznk, puvabu use gmajšne učete na soja grajšina na jaga na ta divje peteline, če ga uja za purgrmajstra zvulil Unkrat je tud na saja grajšina puvabu tistga Hafnarja, k je u Grac za berta, na jaga na ta divje peteline; sam škoda, de glih tekat ni blu še dumačga prouga petelina pr Bolču grajšin, kai še le diviga. Pa Bolču Pepe, k je brihtn, na pride tku hitr u kakšna frlegnat; ampak k pr soj grajšin glih tekat ni blu druge žvalce, ket en kremežlou mačk pr rukah, je pa hitr puslou h sused pu enga ta dumačga petelina na pusada, da sta ga iz Hafnarjam ceu lub dan pu duriš ke pa sm pojala, tulk cajta, da sta sama divja ratala.

Vidja, gespud redahter! Ta špas b tud iblansk mestn učeti lohka skuz naredl, če b šli Bolčmu Pepet na roka, kedr uja purgrmajstra vulil! A b na blu fajn!

Jeseniške novice.

j **Karavanski predor** je pretekli teden pregledala komisija, pa ni bila z vsem zadovoljna. Dve kompadi se morata popolnoma popraviti. Vseh delavcev v predoru je komaj še 100, vsak dan odhajajo s Hrušice na vse strani.

j **Električna razsvetljava** na kolodvoru še ni vpeljana, sedaj se delajo z njo le poskušnje. Ob otvoritvi železnice proti Gorici 15. julija, vpelje se za stalno. Velike obločnice razsvetljujejo tudi cesto in Jesenice, kar jih je ob progi.

j **Železniški uslužbenci** s svojimi družinami so se 15. t. m. zbrali na jeseniškem kolodvoru, kar jih je nastavljenih na novi progi proti Gorici, in so se s posebnim vlakom odpeljali na svoja mesta.

j **Služba nadoficijala** na jeseniški postaji je razpisana, sedaj je bil postajenačelnik le adjunkt. Poleg nadoficijala bo tukaj še oficijal in več adjunktov ter asistentov in drugih uslužbencev.

j **Volitev župana** je bila že četrtič v četrtek 17. t. m. Tudi četrtič so liberalci obstruirali in izvolitev preprečili. Odsotnih je bilo 9 liberalnih odbornikov, katerim se je naložila kazen skupno 360 kron.

j **Trevn** bo plačal vse kazni. Tako se je izjavil, zato so liberalni odborniki tako korajžni. Nam je to prav, da bo le občina odškodovana, saj Fabinc tako ne bi mogel plačati in zarubiti se mu menda tudi nima več ničesar.

j **Odpustite jim,** rekel je liberalni odbornik Bizjak, saj ne vedo kaj delajo. Pa je dobil odgovor: »Dobro vemo«. Prizanašati otroku, ki se kuja, gotovo ni pametno, s tem se le še bolj utrdi v trmi. Prizanašati liberalnim odbornikom, ko uganjajo take burke in občino pripravljajo v škodo, — bi bila pač največja nespamet. Tu bi najbolje pomagala palica. Ker pa ta po postavi ni več dovoljena, mora se naložiti denarna kazen, kakor določa postava.

j **Peta seja** za izvolitev župana je določena na ponedeljek 21. t. m. ob 3. uri pop.

j **Obstrukcija žre.** Veliko škode so liberalni odborniki s svojo brezmiselno obstrukcijo že naredili občini. Mnogo davkoplačevalcev za prvo četrtletje nikdar ne bo plačalo občinskih doklad, ker se ne morejo vsled obstrukcije še pobirati, pozneje pa se ne bodo mogle od onih, ki sedaj zapuščajo občino zlasti s Hrušice in jo bodo še zapustili v najkrajšem času. Potem naj se pa liberalcem, tem prijateljem občine, še kazen odpušča!

j **V boju za Jesenice.** Pod tem naslovom je prinesel »Slov. Narod« v torek 15. t. m. uvodni članek. Namen je, terorizirati vlado, da bi za občinskega upravitelja ne imenovala prejšnjega župana Jos. Klinarja ali katerega drugega naših mož, namreč dr. Kogoja ali pa Baloha ali Višnarja. Ali se ne bo vlada ustrašila, ko Humer in Fabinc žugata: »Spravili bomo na dan umazanosti, ki naj osenčijo tudi vlado, ki bi hotela Jožefa Klinarja imenovati občinskim upraviteljem?«

j **Program liberalne stranke** je pa res zanimiv. Najprvo bomo zahtevali, da se občinsko gospodarstvo korenito revidira, da vidimo, kako je bivši župan gospodaril z občinskim imetjem.« Vsako leto so imeli priliko in dolžnost to storiti. Vsako leto so imeli račune v rokah in vsako leto so jih potrdili. In ravno ti odborniki hočejo po tolikih letih račune r e v i d i r a t i. Če ni bilo kaj v redu, morali bi biti nastopiti, ko je bil čas za to, ker so pa račune potrdili in vredu našli, odgovorni so sami za vse nerednosti, ako so se katere zgodile. Kdor drugemu jamo koplje . . .

j **Humer,** občinski tajnik, tako krčevito dela na to, da bi Klinar ne bil izvoljen za župana, ker ve, da je nemogoč, kakor hitro ne bo izvoljen liberalen župan. Seveda služba je dobra, 1840 K v denarju redne plače, postranskih dohodkov pa 700 K, to je za Humerjeve študije — lepa svota. Toda Humer naj bi bil ostal, kar bi moral biti, pa bilo za njega vse drugače. Tako pa bo moral iti, prej ne bo mira v občini . . .

j **Najnovejše o boju za Jesenice.** Virilist pek Jakob Ferjan je pooblastil dacarja Miha Hafner, očeta mesarice Hrovat, da je vstopil mesto njega v občinski odbor in je sedaj on najstarejši odbornik, ki bo zastopal interese liberalcev. Liberalci so seveda s tem dokazali svojo »duševno premoč« nad nami in se strahovito osmešili, misleč, da so sedaj rešeni sej in kazni, ki jih zaslužijo, ker nočejo prihajati k volitvi župana. Jakob Ferjan je s tem svojim činom popolnoma zlezel pod podplat Schrey-ev in pokazal, da je odločen pristaš svobodomislecev jeseniških. Miha Hafner se je pa brez potrebe podal v političen boj, ko niti ni davkoplačevalec in tako zaigral spoštovanje, ki ga je do sedaj užival na Jesenicah. Kajpada liberalcem njih »duševna premoč« ne bo nič pomagala, eden naših virilistov bo pooblastil moža, da ga bo zastopal v odboru, ki je še starejši kot Miha Hafner. Še bodo seje, še bodo liberalci kaznovani, dokler jih ne sreča pamet.

Idrijske novice.

i **Gozdni nadsvetnik** iz ministerstva je pretekli teden pregledoval gozdne zadeve v idrijski okolici. To priliko je hotel porabiti naš deželni poslanec, da bi za naše gozdarje kaj izposloval. Poprašal je, kedaj bi mogel z nadsvetnikom govoriti. Visoki gospod je bil toliko uljuden, da je rekel, on hoče sam osebno na domu obiskati gospoda poslanca. To je tudi pretečeno nedeljo storil. Kakor slišimo, sta bila oba istega mnenja, da je pač premalo, ako je samo 17 gozdnih delavcev stalno nameščenih, ko je vendar vseh skupaj do 200. Sklicevati se na tovariše v gozdih po Galiciji in Rumuniji ne gre. Do leta 1872 bilo je tu vse skupaj v oskrbi rudnika, radi tega, ker rudnik stalno potrebuje iz eraričnih gozdov drv, hlodov, oglja itd. Za tako stalno nabavo je potreba tudi stalnih delavcev. Ti bodo najbolj vedeli, kaj je vsako leto potrebno, in ko se bode delo razdelilo, bode vsak na svojem mestu že vajen odkazanega dela in vedel vse prav uravnati. Ako bo stalno nameščen, tedaj preskrbljen v starosti, in v nezgodi podpiran, se bode tem tesneje oklenil svojega gospodarja. Sedaj pa najbolj čvrste moči gredo na tuje, ker ne morejo po letu toliko zaslužiti doma, da bi tudi po zimi shajali. Gospod nadsvetnik je obljubil pri svojem referatu ozirati se na idrijske razmere, ki imajo drugačno lice, kakor pri eraričnih gozdih drugod. Povedalo se mu je, koliko se je že do sedaj storilo v tem oziru, a vsa zadeva noče naprej. Se pač pozna, da je Idrija daleč od Dunaja. Zatrjuje se nam z visokega mesta, da simpatizirajo z gozdnimi delavci, a od teh simpatij so gozdarji dobili do sedaj le 20 helarjev priboljška na dan, a o stabiliziranju nečejo nič vedeti. In vendar so zahteve silno skromne. Glase se: Ako je delavec že deset let neprestano v eraričnih gozdovih, je pač to dokaz, da ga erar potrebuje, in on je nasprotno dokazal, da je zmožen in zanesljiv. Tedaj dovoj vzroka ga stalno nadomestiti. Vsak hlapec je pri gospodarju zavarovan proti nezgodi, tu se pa sprejmo le kot dninarji začasno. V današnjem socialnem stanju je pač treba kaj ukreniti, da se ne zabavlja celo čez državo, ki naj bi bila kot dobra mati vsem svojim otrokom. Kaj bode gospod nadsvetnik storil in kaj se bode ukrenilo, bomo videli.

i **Poverjenik »Slovenske Matice«** v Idriji je Engelbert Gangl, učitelj na realčni pripravnici. Priznavamo, da je jako lepo, ker se v tem oziru vendarle brezplačno žrtvuje za narod in domovino. Ne zdi se nam pa umestno za prospeh »Slovenske Matice«, ako ljubi Gangl kolege-plačevalce med duhovniki, ne pa kolegov-odbornikov. Pripovedovali so namreč te dni, da je poslal poverjenik Gangl realčnega slugo okoli članov »Matičinih«« z dvema polama, oziroma nabiralno polo in ono glasovnico, ki jo je dobil iz Ljubljane kot poverjenik, a je črtal na oni dogovorjeni tiskani glasovnici dva nasvetovana kandidata ter ju nadomestil z dvema drugima. Sluga je pokazal pri nabiranju pač nabiralno polo vsakemu dosedanjemu članu, popravljeno glasovnico pa le izbranim, dasi bi niti tudi proti zaspancu dr. Tavčarju nihče ne bil, ako Gangl ne bi bil proti duhovnikom-odbornikom. Ako Gangl ne mara v »Matičnem« odboru duhovnikov, naj pusti duhovne v miru še pri plačevanju. Sicer pa nas veseli, ako ni res — pove naj Gangl!

i **Učitelj — in orglje.** Ljubljansko učiteljsko društvo je sklenilo resolucijo, da naj odpove vsak član učiteljske »Zaveze« službo kot cerkven pevovodja in organist. Velik kos »duše« te »Zaveze« je Gangl v Idriji. »Zavezini« tovariši naj ga vprašajo na prihodnjem občnem zboru, ali bi pa smeli mesto na orglje igrati vsaj na harmonij v cerkvi, zlasti še, ker jim ne dotekajo taki in toliki studenci kot Ganglu.

i **Tajno sejo** je sklical župan na dan 16. majnika ob 6. uri zvečer. Vabilo je razposlal šele istega dne dopoldne in popoldne, dasi je občinski odbor že večkrat sklenil, naj župan naznanja seje vsaj dva ali najmanj eden dan naprej. Delavec nima komija, ki bi ga lahko nadomestil vsak hip. V tej naglici je občinski tajnik Jul. Novak »pozabil« povabiti odbornika-namestnika Helmicha. Ta pozabljivost je odločevala pri seji, ali pa bode končno odločilna, se bo še govorilo. Čudno, da se ne pozabi nobenega liberalca. Povemo pa tudi, da nam je težko misliti, da bi bil res Julče pozabil.

i **Profesorskim kandidatom** priporočamo brošurico pod imenom »Službena pragmatika za uradnike in sluge mestne občine idrijske. Tiskala »Goriška Tiskarna« A. Gabršček. Založila idrijska mestna občina. V tej brošurici bo videl, kakšna čast ga čaka, ako pride na mestno realko. Vsakdo je radoveden, ali postane s tem, da pride na zavod mestni uradnik, ali kaj. Potrpi! Odpri stran 5. »Službene pragmatike«, tam ti pove § 4. kaj se posebej zahteva za namestitev občinskih uradnikov. Tu zveš, kaj moraš vedeti, da prideš h knjigovodstvu in blagajnici, ali k mestni klavnici, ali pa v pisarno. Realčni profesor ne spada v nobeno teh vrst, ne h klavnici, ne k pisarni. Kam pa vendar? Prečitaj še § 5., pod naglavnim naslovom »Za sluge«! Tukaj zveš v odstavku 1. in 2., kakšne zmožnosti mora imeti občinski sluga, 3. odstavek govori o policaju, 4. in zadnji odstavek § 4. pod zaglavjem »Za sluge« pa pove tudi tebi, mladi kandidat profesorski, kakšni predpisi veljajo zate. Zato bi pa Delimir in tovariši lahko več govorili nego sluge in policaj o svojem trpljenju. Ako bi vstal, bi se danes za glavo prijel Pirc, pa ne Matija, ampak rajni ravnatelj.

Tržiške novice.

g **Po odhodu g. notarja Frana Stupica iz Tržiča** nismo v nasprotnem časopisju mnogo brali iz Tržiča. Zakaj je on zapustil Tržič, sam dobro ve. On, pristen liberalec napredne stranke na Kranjskem, je hotel po sili prodajati slovensko zemljo nemškim baronom, a se mu je dotični posestnik ustavil in tudi pravdo končno dobil in nemški baron je ene 2000 kron moral plačati za »narodno« delo slovenskega notarja.

g **Pri sv. Ani** so izvolili za župana Ivana Ankele, posestnika in gostilničarja. Se vidi, da »slavni« St. Anci »birte« zelo v čislih imajo. Bomo videli, kaj bo novi župan najbolj gojil, — ali tržiško nemškutarijo, ali bo pa podpiral smešni liberalizem iz Kranja. Po njegovih delih ga bomo sodili.

g **Smrtna kosa.** Umrl je 14. maja vzgleden mladenič Rudolf Barthet v 22. letu svoje dobe. Nagloma je umrl 14. maja tudi Janez Zupan, čevljarski mojster. Iskal je delo pri tovarnarju g. J. Goecknu. Prišedši domov se je zgrudil in v par minutah zdihnil svojo dušo.

g **Delavski shod na Skali** se je vršil pretečeno nedeljo. Predsedoval je shodu č. g. Franc Zajc; poročal je pa o potrebi organizacije Jožef Gostinčar iz Ljubljane. Udeležba je bila zelo majhna. Uzrok temu je, da tržiški delavci nimajo veliko zanimanja za take shode, malo se pa boje svojih delodajalcev.

g **Pokopališče** so morali na zahtevo politične oblasti zdatno razširiti zaradi vedno naraščajočega se prebivalstva. Pokopališče je bilo že sedaj eno najlepših na Kranjskem. Novi del bo pa le še bolj povzdignil njegovo krasoto.

g **Tržiška šola** je letošnje leto preživela veliko sprememb. Najnovejše je to, da od 1. maja suplentira bivši nadučitelj Ivan Okoren, ker Karol Miklič obiskuje obrtni kurz v Ljubljani. Po zamazanosti in zaprašenosti ter nesnagi se pa naša šola ne more kmalu primerjati s kako drugo šolo. Posebno dekliška šola je obdarovana s temi dobrotami. Pajčevin — smeti, kar na kupe. Komaj bi bilo, da bi gospodične učiteljice same šolo pometale. Zakaj imamo pa krajni šolski svet v Tržiču?

g **Hranilnica in posojilnica v Tržiču** vrlo napreduje. Darovala je letos zopet 100 K za Ciril-Metodovo družbo. Ko bo pa naša liberalna Tržiška posojilnica kaj darovala v dobre namene, bomo pa poročali.

Vrhniške novice.

V nedeljo 25. maja je v Katoliškemu domu ob polu 4. javen shod za vse volilce celega sodnega okraja. Govori g. deželni in državni poslanec dr. Ivan Šusteršič: »Politične razmere zadnjega časa.« Po shodu je letni občni zbor. »Katol. pol. društva«. Somišljeniki, prihitite v obilnem številu.

Veliko skrb imajo Vrhničani za svoje gozde. Letos se je zopet posadilo na tisoče smrečic. Več sto tisoč jih je dala domača gozdna drevesnica, druge deželna v Ljubljani.

Nova mlekarna lepo napreduje. Poslopje bo kmalu dodelano in strokovnjaki se pohvalno izražajo o solidni zidavi in praktični uredbi prostorov. Kar je posebnost, izvršil je delo domačin g. Ivan Ogrin, ki se za podobna dela vsakomur kot poštenjak in strokovnjak lahko mirno priporoča. Pojdimo svoji k svojim!

Tudi hranilnica in posojilnica izkazuje lep napredek. Pri občnem zboru preteklo nedeljo smo čuli, da je imela prometa čez pol milijona kron in več tisočakov čistega dobička in to v kraju, kjer je močna konkurenca. Želeti je le, da bi se nekateri posestniki še bolj zavedali in iskali denarja pri domači hranilnici in posojilnici. Za bodoče se je izvolil zvečine stari odbor, razun par novih udov. Načelnik je gospod dekan.

Cela dežela se sprašuje, kdaj bodo vrhniške občinske volitve! Na kratko bodi povedano, letos v največjem delu. Pa nič ne dé, en dan ali dva se že pogrešita, da se prekucne liberalna komanda. Vse nepošteno zavlačevanje nam kaže ljudi v pravi luči. »Mene bi bilo sram«, opomnil je nekdo, »županovati čez leto dni proti ljudski volji. To je naravnost neumnost, vsiljevati se, kjer ga ne marajo, in bedasto misliti, da nobeden drugi ni sposoben za županski stolec.

Novega cestnega predsednika opozorimo, da se drži strogo načela: »Svoji k svojim!« posebno pri oskrbovanju nasipa. Liberalci so za časa svoje moči natančno izvrševali in možpoštenjak je imel nakopanega kup nasipa leto in dan in ga ni mogel oddati, ker ni zanje oddajal volilnih listkov. Posebno je zanemarjena cesta Sap-Bevke.

Birmovanje v naši dekaniji je končano. Ljudstvo je povsod navdušeno sprejemalo in pozdravljalo Presvitlega. Šolska mladina, občinski odbori, požarna bramba, cerkvene družbe so ga sprejemale. Posebno slovesen je bil pozdrav v Rovtah, o katerih se je po zadnjih deželnozborskih volitvah mislilo, da prebivajo sami liberalci. Bili so pač menda samo zapeljani. — V celem sodnem okraju dela skazo le središče Vrhnika. Ni je bilo šolske mladine in tudi ne občinskega odbora. Za šolsko mladino se g. predsednik šolskega sveta nekako kislo izgovarja: »Bil sem v Ljubljani!« Vprašamo ga javno: »Ali ste bili cel teden v Ljubljani? Ali niste vedeli, da pride Presvitli ta in ta dan? Ali ni bilo očitno oznanjeno? Ali ne veste, kaj je dolžnost predsednika šole, kamor zahajajo otroci katoliških starišev? Vsak izgovor je smešen in taka brezbrižnost vredna stroge graje.

Vipavske novice.

Veselje odmeva po vsej dolini vsled zadnjega, dobro vspelega shoda S. L. S. v Vipavi. Posebno se ljudje vesele, da so bile preprečene vse liberalne nakane glede shoda. Liberalci so se na dan shoda zbrali pri tatu Hrovatinu in tam pozno v noč premišljevali pri sladkem vincu svojo žalostno usodo in onemoglost. Po dolgem razmotrivanju so prišli do strašnega zaključka, da naš shod ni bil — javen! Gorje nam sedaj! In povrhu nas je še čuvala četa orožnikov! — Končno so določili mesto Božiča novega kandidata za deželnozborske volitve. Njegovega imena danes še ne povemo, a o pravem času ga bomo pokazali v prav bengalični luči.

Vipavski ognjegasci v zadnjem času nekako čudno nastopajo, čemur pa se ni čuditi, ako pomislimo, da jim načeluje g. Mesesnel, ki ni samo kotlar, ampak tudi en velik — pa presneto nebrihten liberalec. Že parkrat se je opazilo, da so ognjegasci pri procesijah z Najsvetejšim nastopili s čeladami na glavah, kar gotovo ni spodobno. Saj smo celo gospode orožnike videli odkrite stopati za sv. Rešnjim Telesom, kar je povsem hvalevredno. In vendar bi bili ti poslednji veliko prej opravičeni nastopiti v svoji vojaški opravi s pokrivalom na glavi, kakor pa ognjegasci. Posebno imenitno pa so se naši ognjegasci obnašali letos na praznik sv. Florijana. Navadno so se vsako leto udeležili na ta dan sv. maše v farni cerkvi, za kar so najeli kakega patra kapucina iz sv. Križa. Tudi letos je prišel pater kapucin pozvan iz sv. Križa — čakal cel četrt ure ognjegascev, ki pa jih le ni hotelo biti v cerkev, akoravno so prav slovesno pritrkavali. Nato pa je pristopil in sv. mašo opravil — a tistih, ki so sv. mašo naročili, ognjegascev namreč, pa ni bilo nikjer videti, ker so na komando g. Mesesnela šli raje »pod skalo« pivo piti, kakor pa v cerkev. To je gotovo zelo napredno — ob enem pa nam kaže, po kakih potih hodi ognjegasno društvo. Ne bomo se motili, če trdimo, da je to postopanje zopet povzročil učitelj Mrcina kot predsednik »pevskega društva«, ki se je kapriciralo, da hoče peti v cerkvi na koru pri sv. maši za ognjegasce. Seveda gospod dekan tega liberalnemu »pevskemu društvu« ni hotel in tudi ni mogel dovoliti; pač pa je naročil organistu, naj preskrbi petje in orgljanje za omenjeno sv. mašo, kar je ta tudi storil. Sicer je pa ognjegasno društvo taka korporacija, v kateri je najmanj potreba uganjati politiko in hoditi v boj za liberalna društva in liberalne učitelje.

Čez vinski semenj, ki se je 6. t. m. vršil v postojnski jami, so Vipavci prav pošteno zabavljali. Prodali niso drugega vina, razun kolikor so ga prinesli seboj, pa še tistega ne vsega. Nekaterim je bilo ukradenih celo nekaj buteljk. Pač pa je bilo opaziti, da so prišli na semenj po večini taki ljudje, ki so se hoteli po ceni naskati dobre kapljice — pa nič kupiti. Tudi ne moremo odobravati, da se gotovim osebam na takih sejmih daje neka prednost, ki je nikakor ne zaslužijo. Rezultat zadnjega sejma je bil torej ta, da je bilo mnogo obiskovalcev semnja vinjenih, med njimi tudi več odličnih naprednih gospodov in gospa. Prihodnjič naj se pri takih sejmih skrbi za boljši red in poskrbi, da prodajalcev ne motijo ljudje, ki sploh niso prišli z namenom kaj kupiti.

Nenravnost se grozno širi po nekaterih krajih tudi že med šolsko mladino. Nekje na Vipavskem je 12letni deček izvršil nenravno dejanje na mlajši šolski deklici. Starši, pazite na svoje otroke!

Poročil se je gospod Rihard Ferjančič iz Goč z gospodično Marijo Ferjančič, rojeno Kobe. Na mnoga leta!

Poslano.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:
Ivana Hoffa
Kandol-Kakao
ki ima najmanj tolšče v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.
Pristen samo z imenom Ivan Hoff in z levje varstveno znamko.
Zavoji po ¼ kg 90 vinarjev
» » ⅛ » 50 »
Dobiva se povsod.

Kupujte narodni kolek!

MATTONI'S GIESSHÜBLER
naravna alkalična kislina
kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih
sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastonj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in sem.
Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani. 114 52—17

Restavracija Perles.
V nedeljo, 20. maja
zajutrkovalni koncert
društvene godbe.
V slučaju neugodnega vremena vrši se koncert v četrtek na praznik Vnebohoda K.
V obilni obisk se priporočata
1146 2—2 **J. in M. Košak.**

Štajerske novice.

Ni sad najslabši, katerega čmrli s slastjo napadajo.

Iz Spodnjega Štajerja.

Tega starega, a še vedno običajnega izreka spominjamo se, ko čitamo uvodne članke v »Narodu« glede kandidature dr .Korošca.

Vsi ti članki koncentrirajo se v edini stavek »Korošca ne maramo«.

Vtemeljenje tega izreka... manjka... odgovora na vprašanje — zakaj... ni nikjer najti, toraj cela improvizacija razburjenosti dobi obliko žajfnatih bomb, katere žare in se napenjati dado do neizmerne velikosti — a njih razpok je le prazna sapa — pena.

Toraj proč z umetnim razburjenjem, proč z uprizoritvijo nenarodnega in za obmejne Slovence nepotrebnega boja!

Poglejmo si sedaj »kandidata« natvezanega od analfabetov (!?) na shodu v Celju (kakor jih »Narod« v štev. 112 opisuje).

Duhovnik je, vsled česar ima največji delokrog in zvezo.

Urednik je, kot tak mora biti vedno najbolje poučen o politiki. On mora poznati stanje vseh narodnosti, njih potrebe in delovanje.

Organizator je, in kot tak ima skušenj na gospodarskem in kulturelnem polju.

Mož je prost in neodvisen, ter si ne da rok vezati ne od gori ne od doli. To je že opetovano pokazal.

In končno: On je spreten in neumoren govornik, vsak hip pripravljen na odgovor, toraj ne mučkavec, kakor jih mnogo v naših sredinah živi in se v ospredje silijo.

To so lastnosti, katerih mu nikdo ne more odrekati.

Edina napaka, s katero »Narodovci« silijo v ospredje je, da je »duhovnik«. Mar ni njih ljubljenec župnik Vodušek tudi duhovnik? Niso bili Božidar Rajč, Trstenjak, Einspiler itd. tudi duhovniki, in niso ti storili za slovenski rod veliko, nimamo se spodnještajerski Slovenci v prvi vrsti odločnemu postopanju teh mož zahvaliti za obstanek!

In zakaj bi dr. Korošec ne mogel tudi enako delovati, kakor njega predniki!

Iz teh razlogov konštatujemo, da dosedaj nimamo boljšega kandidata, da bi se potegoval za mandat V. kurije — dokler pa tega ni, ostanemo za kandidaturo dr. Antona Korošca vneti, sploh, ker slišimo iz raznih shodov, da hoče biti on poslanec slovenskega Štajerja, t. j. slovenski poslanec z dušo in telesom . . in tej trditvi zaupamo.

š **Črna zemlja naj pogrezne!** Gospod dr. Juro Hrašovec je te besede izpregovoril na zaupnem shodu onim, ki rušijo slogo na Spodnjem Štajerskem. Ta izrek velja v prvi vrsti »Slovenskemu Narodu«, glede katerega pa gospodje narodni voditelji celjski svoj anatema niti toliko ne izvršujejo, da bi opustili to glasilo vseh narodnih izdajalcev. Dalje pa velja to izobčenje tudi onim postranskim kandidatom, ki nočejo širni javnosti povedati, da na noben način ne kandidirajo in tudi volitve ne sprejmejo. Tak kandidat je sedaj Ivan Rebek, ki pojde za liberalce po kostanj v ogenj Rebekova naloga je sedaj, pripomoči Vračkotu do zmage. Na to delajo vsi celjski in spodnještajerski liberalci, ki so celo izdali poseben volilni oklic za Rebeka. Vsakemu otroku je znano, da za tem oklicem, ki se je tiskal v »Domovinini« tiskarni, tiči par celjskih »Narodovcev«, njim na čelu znani dr. Korošecev gorki prijatelj notar Baš. Kako zavratni so tudi spodnještajerski liberalci, se vidi iz zadnje številke »Slovenskih pravic«, ki so že začele delati precej očito za Rebeka. Kdor čita članek, naslovljen: »Volitve v državni zbor«, vidi, da hočejo »Slovenske pravice« iti za »Narodom«. Tudi gospodu Rebeku odkrito besedo: Dobili smo o shodu v Trbovljah natančno poročilo, iz katerega smo posneli, kako čudno je govoril Rebek o svojih naročnikih duhovnih. Mi tega namenoma nismo priobčili, misleč, da bo gosp. Rebek nastopal, kakor se spodobi za značajnega moža, ki ve dano besedo držati. Mi čakamo še vedno odločne besede in odločnega dejanja od strani gospoda Rebeka. Če ta od njega izostane, potem je v naših očeh enak narodni izdajalec, kakor Vračko.

š **Vodušek - Rebek.** Dva protikandidata od slovenske strani je imel dr. Korošec: župnika Vodušeka in ključavničarja Rebeka. Oba so postavili liberalci, obema je slavo pel »Sl. Narod«, a vendar je med obema precejšen razloček: župnik Vodušek je bil mož značaja, ki vé takoj, kaj mu veleva narodna dolžnost in ki se ni pustil zlorabiti od liberalcev v njih spletkarske namene. G. Rebeku se pa menda zdi posebna čast biti vsaj kandidat za državni zbor, čeprav je poslanstvo precej daleč. Gosp. Rebeka vlečejo liberalci tako, kakor na Kranjskem liberalne učitelje. Prepričan naj bo g. Rebek, da ga liberalci ne bi kandidirali, če bi bila zmaga količkaj sigurna. Tedaj bi bil kandidat gotovo le kak liberalni prvak, ne pa Rebek. — Nam se le zdi, da bo g. Rebek s to svojo kandidaturo oškodoval le slovensko stvar v prid Vrečkota, sebi pa s tem gotovo ne bo nič pomagal.

š **Volilni shodi.** V prihodnjih dneh, zlasti v nedeljo, dne 20. t. m., in vnebohodov praznik, 24. t. m., bo vse polno volilnih shodov po vsem Spodnjem Štajerskem. Razpravljalo se bo povsod o kandidaturi dra. Korošca. — Liberalci so dosegli, da se je na shodu v Trbovljah Rošev študent izrekel proti dr. Korošcu, pa so širokoustno po »Narodu« bobnali, da je ljudstvo (?) govorilo. Kaj bi morali pisati mi z ozirom na toliko in toliko shodov, ki so se že in se še bodo izrekli za dra. Korošca — Dr. Korošec sam bo prišel na sledeče shode: Dne 20. t. m. v Št. Lovrencu na Dravskem polju; 24. maja pa v Nazarjih v Savinski dolini(po rani maši) in v Ljubnem (po drugi maši).

š **Še en kandidat!** »Učiteljski Tovariš« še ni zadovoljen z dosedanjimi kandidati in pozivlje svoje somišljenike na Štajerskem na shod v Celje, da postavijo lastnega kandidata.

š **Štajerski liberalci in duhovni.** Vsak dan zalagajo štajerski liberalci »Narodove« predale z napadi na dr. Korošca; vsi ti pamfleti, — drugače jih je težko imenovati — imajo svoj višek v trditvi: da so Korošca postavili duhovni in njih analfabeti. Za danes še ne izrečemo konečne sodbe z ozirom na te s Štajerskega izvirajoče napade na duhovenstvo; vprašamo pa gospoda Baša in druge: Kaj bi bilo s Slovenci na Spodnjem Štajerskem, če se duhovni odtegnejo aktivni politiki? Kaj bi bilo z raznimi volitvami? V čegavih rokah bi bile razne občine? Kaj bi bilo s celjskim, ptujskim, brežiškim in drugimi okrajnimi zastopi? Gospode liberalce na Štajerskem svarimo, naj nehajo pravočasno s svojimi spletkarijami, ker sicer se zna pripetiti, da pride do tega, da izgube duhovniki veselje za aktivno politiko. Sploh pa saj jim liberalno glasilo to pravico vedno odreka. Gospodje naj pomislijo, da duhovni za svoj politični nastop v prid slovenskega ljudstva le trpe in da ne pobirajo za svoje narodno delovanje tako tisočakov, kakor nekateri liberalni gospodje za nadzorovanje narodnih hiš.

š **Obštrukcija v graškem obč. svetu.** Socialni demokraški občinski svetniki v Gradcu stavkajo in se nočejo udeležiti sej.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Obravnava proti dr. Mauringu.

Podružnica v Brestu. Danes se je pričela pred tukajšnjim deželnim sodiščem glavna razprava proti dr. Ivanu Mauringu. Povod tej razpravi je sledeč:

V kazenski zadevi proti Janezu Švigeljnu iz Bresta je bil g. Mauring zaslišan kot priča. Kot tak je izpovedal preiskovalnemu sodniku, da je Jan. Švigelj, ključar podružnice v Brestu izplačal nekaj dni po 7. svečanu 40 kron, katere je dolgoval na prenizko zaračunjenih prejemkih na zakupnini, katero je slednji prejel kot ključar pri podružniških travnikih. Dotično vsoto je nato dr. Mauring položil v domačo hranilnico. Z ozirom na to izjavo priče dr. Mauringa je bilo vsako nadaljno postopanje proti Švigeljnu ustavljeno. Ko so se pa l. 1905. radi nekih pomanjkljivosti pri poleganju računov pri podružnici v Brestu ponovile uvodne poizvedbe, je bil obtoženec vnovič zaslišan. Tu pa obtoženec izpove, da je pri prvem zaslišanju le menil, da hoče ono vsoto, katero mu plača Janez Švigelj, naložiti v hranilnici. Radi nesoglasja teh izpovedij dviga državno pravdništvo obtožbo radi hudodelstva po §§ 197 in 199 kaz. zak. Pri današnji razpravi izpove obtoženec, da je poklical Janeza Švigeljna k sebi in ga pozval, naj mu plača dotični primanjkljaj. Potem sta se pa dogovorila v svrho poravnave za sod vina, kar se je tudi v istini zgodilo. Z ozirom na to dejstvo je on pri prvem zaslišanju rekel, da je primanjkljej poravnan. Ker je on potem vložil tudi nekaj denarja na knjižico podružnice Brest, je smatral, da je stvar poravnana. Glede priče Lenarčič izpove, da je ta priča sovražna Švigeljnu in vrhu tega gluha tako, da ne more izpovedati natanko, kar je obtoženec ž njo govoril. Na vprašanje državnega pravdnika, kedaj da je vložil dotične svote v hranilnično knjižico podružnice v Brestu, izpove obtoženec, da se ne ve spominjati, kdaj da se je to vršilo, ker je nima pri sebi.

Državni pravdnik predlaga, da se naj obravnava preloži na popoldne, da more obtoženec predložiti sodnemu dvoru dotično knjižico. Obravnava se v to svrho predloži na četrto uro popoldne.

Zagovornik obtoženca še predlaga, da se naj zaslišiqo glede duševnega stanja dr. Dolšak in izvedenci. Obtoženec je namreč od l. 1903. sem skrajno nervozen, tako, da je iskal zdravniške pomoči. Ta živčna bolezen je tako nanj vplivala, da se obtoženec ne spominja prejšnjih dejanj in izpovedb. V dokaz na to, predlaga, da se rekvirirajo akti glede zadeve Anton Kitl iz Zapotoka. Sodni dvor sklene o tem pozneje sklepati. Nato se obravnava prekine.

Dnevne novice.

+ **Odsek za volilno reformo.** Dunaj, 19. maja. Včeraj je zboroval državnozborski odsek za volilno preosnovo. Odsek je končal generalno debato in je z 36 glasovi proti 2 glasoma sklenil, da preide v specielno debato. V generalni debati je povdarjal dr. Šusteršič, da so Jugoslovani pravi in odkritosrčni prijatelji splošne in enake volilne pravice, žal bi jim pa bilo, ako bi se njihove želje ne upoštevale in bi bili tako prisiljeni odkloniti tako volilno reformo. Dr. Šusteršič je izjavljal, da slovanske večine v avstrijskem državnem zboru ni več mogoče preprečiti.

+ **Liberalna skrb za obrtnike.** V zadnji seji trgovske in obrtne zbornice se je pritoževal gospod Rakovec, da se skoro leto dni že nič ne sliši o delovanju deželne komisije za pospeševanje malega obrta na Kranjskem. Mi smo poizvedeli, kaj je na tem, ter dognali, da je referent te komisije deželni odbornik Peter Grasselli. No, smo si mislili, zdaj bo kmalu pojasnjeno, zakaj ta komisija naprej ne more. In res smo dalje poizvedeli, da bi komisija rada delovala in da Petra drezajo in opominjajo, naj vendar pride s poročili, a vse je zastonj. Peter je neizprosen in sedi na poročilih silno vztrajno ter ni mogoče od njega kaj dobiti. Peter Grasselli je bil v deželni zbor izvoljen v Ljubljani. Ljubljanski obrtniki, ki so mu dali svoje glasove, imajo torej sedaj dovolj opravičenosti, da Petra malo »zguncajo«. Saj ljubljanski obrtniki s svojimi dokladami vzdržujejo Petra že v lepi in ne pretežavni službi ravnatelja vžitninskega zakupa, v kateri dela ravno toliko, kakor v deželnem odboru. Koliko penzijonov pa hoče Peter še imeti? Liberalna stranka, ki je vsilila Petra obrtnikom za njihovega zastopnika, naj ga sama plača! Če neče delati, naj odloži svoj mandat, obrtniki naj pa izvolijo pri prihodnjih volitvah v Ljubljani bolj delavnega poslanca, pa bo tudi komisija za pospeševanje malega obrta hitro reševala svoje posle. Dolžnost Petra Grassellija pa je, da skliče v Ljubljani shod svojih volilcev obrtnega stanu in jim poroča o svojem delovanju. Take nezaupnice, kakor mu jo je v imenu obrtnikov izrekel gospod Rakovec v trgovski zbornici, pač ne sme molče vtakniti v žep. Če se pa ne zgane, naj ga obrtniki javno pokličejo na odgovor!

+ **Podlo sumničenje.** Gospodinja poselskega zavoda sv. Marte gdč. Ivanka Verh nam je poslala tole izjavo, da jo priobčimo: »Slov. Narod« je po svoji čedni navadi zadnjo soboto grdo napadel naš zavod radi nekega poroda, ki se je tu izvršil ter podtika očetovstvo možu, ki nosi tonzuro. — Da vsi spoznajo »Narodove« poštenjake, priobčujem te suhe podatke: Služkinja A. K. iz L. na Štajerskem je služila od 1. avgusta 1905 do 15. marca 1906 pri neki liberalni družini ljubljanski, nekaj časa v malem mestecu gorenjskem in zadnje tri tedne je dobivala z drugimi brezposelnimi služkinjami prenočišče v našem zavodu. Članica društva ni nikdar bila. Morda me zadene kaj krivde, da nisem opazila, v kakem stanu je dotična oseba, ki je prihajala prenočevat, pri tolikem številu brezposelnih oseb, ki se zglašajo vsak dan v hiši, to tudi ni tako lahko mogoče. Opozarjam, da je bilo za kratkega časa obstoja društva do danes v hiši nad 2100 brezposelnih služkinj. Zato pa je umazana podlost blatiti radi tega naš poselski zavod, obrekovati članice društva in Marijine hčere. Naravnost zlobno pa je sumničiti radi tega naše gg. duhovnike, ki pač ne morejo biti odgovorni za to, če nadzorstvo nad posli v raznih ljubljanskih družinah mnogokrat žal ni zadostno. Po izjavi A. K. pa oče otroka ne nosi tonzure, pač pa je nosil tornistro. Toliko resnici na ljubo.

+ **Lopovstvo reških socialnih demokratov in ljubljanskih liberalnih časnikarjev.** Na Reki se je zgodil proti oo. kapucinom podoben atentat, kakor v Lillu znana framasonska lopovščina proti šolskim bratom, katere žrtev je bil brat Flamidien, samo da je kleveta reških socialnih demokratov imela veliko krajše noge, nego rafinirana zloba njihovih framasonskih učiteljev. Zgodilo se je pa takole: Socialni demokratje pripeljejo dne 9. maja na policijski urad nekega petnajstletnega dečka Grgara Krajačića, ki je pripovedoval, da dobiva hrano pri kapucinih, ki so ga s silo pograbili, vlekli v notranji samostan ter tam počenjali nad njim nasilne nravne zločine. Redarstvu so se takoj zdela sumljiva razna protislovja v dečkovem pripovedovanju. Poklicali so zdravnika, ki je dečka preiskal ter konstatiral, da je njegova izpoved zlagana. Poklicali so dečkovo mater, ki je izjavila, da je njen sin slaboumen, epileptičen in lažnjiv ter da je zmožen za kak novčič izpovedati vse, kar se od njega hoče in da nikdar ne dobiva hrane pri kapucinih, katere tudi potreben ni. Vkljub temu so pa socialni demokratje vztrajali pri svoji kleveti ter zahtevali novo zdravniško preiskavo, ki je pa pokazala isti vspeh, kakor prva. Zdaj se je pa deček naveličal lagati in je povedal, kako je bilo: Socialni demokratje so slaboumneža zvabili medse, **so mu dali jesti in piti ter ga obdarili z denarjem, da to pove, kar so ga naučili.** Seveda so bili socialni demokratje poskrbeli, da se je njihova obtožba takoj raznesla po mestu, kjer je zbudila veliko pozornost. Zanesli so to laž tudi v tržaški »Piccolo«. »Slovenec« je takoj drugi dan na brzojavno informacijo že konstatiral lažnivost te klevete. Zdaj pa čujemo z Reke, da je reško ljudstvo prigodom šmarniške pobožnosti priredilo oo. kapucinom prisrčno ovacijo, ko se je izvedela resnica. Veliko število uglednih reških meščanov in pa ogromna množica ljudstva je prišla čestitat redovnikom, da se je izjalovil ta zlobni napad nanje. Liberalci in socialni demokratje so to uprizorili zato, ker nameravajo kapucini zidati za Reko prepotrebno novo cerkev in ker se snuje na Reki ravno tako potreben katoliški list. — Seveda pri tem lopovstvu ni smel manjkati »Slov. Narod«, to gnojišče za vse podobne umazanosti, ki je takoj priobčil to novico. A ljubljanski časnikarski lopovi niso bili zadovoljni s tako majhnim obrekovanjem, kakor reški socialni demokratje. Ti se morajo že bolj na debelo lagati, in zato so pisali kar o velikem številu zločinov in so poročali: »Na Reki so zaprli kapucina K., ki je uganjal fridolinstvo z mladimi 12 do 16 let starimi dečki.« Tako delajo. Iz enega imišljenega obrekovanja narede kar celo vrsto dokazanih dejstev. Odgovorna sta za take »Narodove« lopovščine Malovrh in Pustoslemšek, ki ravno te dni predstavljata »slovenske časnikarje in pisatelje«. Ako se pri Stritarjevi slavnosti pogreša marsikdo, ki bi se je sicer rad udeležil, izvira to iz tega razloga, ker se pač dotični ne morejo premagati, da bi s takimi žurnalisti sedli k eni mizi in se udeležila slavnosti, ki jo prirejata Malovrh in Pustoslemšek.

+ **Pri imenovanju sodnih uradnikov** se radi pritožujemo, da se nam godi krivica, češ, da porivajo Slovence na Kranjsko, Nemce pa s Kranjskega na Štajersko. Tako se je n. p. pisalo nedavno, ko je bil imenovan avskultant P. pristavom na Kranjsko, pristav Z. pa premeščen s Kranjskega na Štajersko. V tem slučaju je pa očitanje justični upravi, posebej predsedniku nadsodišča bilo krivično, kajti, če ne bi bil avskultant P. prosil tudi za Kranjsko, ga ne bi mogli tje imenovati. Pri tej priliki moramo sploh grajati gospode mlajše juriste, posebno slovenske avskultante. Če tudi umevamo, da vsak želi tem hitreje avanzirati, pa vendar ni za dotičnika niti za narodno stvar koristno, če prosi na Štajerskem službujoč avskultant na Kranjsko, od koder ga potem ne dajo več na Štajersko. Prosil bi naj samo za Štajersko in eventuelno za Koroško. Menda ne bo prevelika nesreča, če postane par tednov pozneje pristav, ostane pa vendar na Štajerskem oziroma Koroškem, kjer smo našincev krvavo potrebni.

+ **Odlikovan rojak.** Cesar je podelil ritmojstru g. jerneju Andrejka pl. Livnograd vojaško zaslužno svetinjo.

— **Nesreča na železnici. — Dva železničarja mrtva.** Danes ponoči okoli 12. ure je pred postajo Litija en tovorni vlak zavozil na nekaj vozov, vsled česar sta bila oba tira zastavljena. Vsled tega sta vlaka iz Dunaja v Trst in iz Trsta na Dunaj imela večurne zamude. Pri tej nezgodi sta bila vlakovodja Walter in sprevodnik Lavrenčič usmrčena. — Danes popoldne smo dobili naslednja poročila: Nesreča se je zgodila, ker se je nekaj vozov pri litijskem kolodvoru stoječih odtrgalo in priletelo nasproti takozvanemu hitremu tovornemu vlaku (Gütereilzug). Enajst voz je razbitih. Brzovlakoma se ni nič zgodilo. Ponesrečeni vlakovodja Walter je živel še nekaj minut, sprevodnik Lavrenčič, ki zapušča devet nepreskrbljenih otrok, je bil pa takoj mrtev. Brzovlaka sta imela pa 8 ur zamude. — Brzovlak, ki prihaja v Ljubljano ob pol 6. uri zjutraj, je prišel ob pol 2. uri popoldne ter se je ž njim pripeljal tudi drž. poslanec g. dr. Šusteršič. Iz Ljubljane je šel dopoldne v Litijo posebni vlak s pošto. Pošto, katero dobimo ob 8. uri zjutraj do 2. ure še nismo dobili.

— **Vilharjev spomenik** bo stal pred postojnsko šolo. Kameniti temelj Vilharjevemu spomeniku postavi po naročilu odbora gospod Ivan Zaharija iz Nabrežine.

— **Člani slovenskega gledališča v Belgradu.** Včeraj so uprizorili člani naše drame gledališki večer v dvorani »Kolarac« v Belgradu. Danes sodelujejo pri otvoritveni slavnosti novih prostorov »Jugoslovanskega kluba« gg. Ouřednik in Danilo, gospa Danilova in gdč Kočevarjeva. Danes dopoldne ob 11. uri se imenovani tudi predstavijo intendanci kraljevega srbskega gledališča na izrecno povabilo. Jutri, v nedeljo, dne 20. t. m., je v Belgradu predstava in koncert za širše občinstvo. Pričakujemo poročil belgrajskih listov, ki so goste baje simpatično pozdravili.

— **Domače stavbarstvo.** Izpit iz stavbarstva pri c. kr. vladi so napravili: Za zidarskega mojstra gospod Ivan Ogrin, zidarski mojster na Vrhniki; za tesarska mojstra pa gg. Franc Ravnikar, tesarski mojster v Domžalah, in Ivan Zajc, tesarski delovodja v Ljubljani. To je lep korak naprej na polju stavbarstva, ker ravno tu nam manjka spretnih domačih moči. Omenjene mojstre pa priporočamo za obilna naročila.

— **Napis na novi železnici.** Kakor smo že večkrat pisali, zdi se, da misli železniška uprava postaviti na postajah pri sv. Ivanu in v Rocolu izključno italijanske napise. Proti tej nakani sta na željo svojih volilcev zastopnika II. in III. okraja, dr. Rybař in dr. Slavík, protestirala na namestništvu ter zahtevala, da isto odredi potrebno, da se prepreči taka nečuvena krivica proti naši narodnosti.

— **Avstroogerski poslanik** ,v Carigradu, baron Calice bo to pomlad odstopil in se trajno nastanil v svojem rojstnem mestu Gorici. V Gorico pride okoli prvega avgusta.

— **Ustrelil** se je v Gorici neki Vit Cigoj, kovač .Cigoj ni bil pri pravi pameti in je

ravnokar prišel iz oddelka za umobolne v goriški bolnišnici.

— **Aškerc** je vrnil častno diplomo »Sloveniji«, ker mu ob 50-letnem jubileju ni — čestitala.

— **Grozna nesreča.** Iz Kaldira (občina Motovun) poročajo: Početkom maja je gnal napajat posestnik Luka Midorf mlado in objestno kravo. Da bi jo ložje udržal, si je omotal vrv okrog roke. A mlado živinče ga je vrglo po tleh in dirjalo z njim po kamenju tako dolgo, da je bil Midorf po glavi ves odrt in poškodovan. Kmalu nato je vsled poškodb umrl.

— **Pivka** je na nekaterih mestih izstopila in poplavila polja.

— **Rokodelska zadruga v Idriji** sklicuje v nedeljo, dne 27. maja t. l. protestni shod obrtnikov idrijskega okraja, proti nalaganju vedno večjega davka, v zgornjih prostorih Fr. Didiča v Idriji. Shod se vrši ob 1. uri popoldne.

— **Iz Toplic.** Zadnji čas je došel k nam polkovnik Elija Kukič iz Hrvatske, trgovca Batovec in Matko Arko iz Ljubljane, župan Jerman iz Kota, vse vkup 25 oseb.

— **Otrok padel v apnenico.** Peter Jenko, posestnik v Šutni, je imel pri svoji hiši apnenico, katere ni zagradil in ne pokril. Ko je šel 9. aprila t. l. na vrt delat, je zašla njegova poldrugoletna hčerka Ivanka k apnenici in padla vanjo. Ker tega ni nihče opazil, je otrok utonil. Sodišče je obsodilo nesrečnega očeta na 10 dni zapora.

— **Z repo sta se kepala** Tone Lap, po domače Pipan in Miha Zabret iz Topol. Naenkrat zavpije Zabret: »Jenjaj Tone! Zdaj pa že imam zadosti!« Zabret je res imel zadosti. Sam je namreč mislil, da mu je Lap vranico zmečkal, zdravniki so pa našli, da ima Zabret zlomljeno eno rebro. Deželno sodišče v Ljubljani je razsodilo, da bo moral Lap tri mesce v ječi čakati, predno se bo zopet hotel z repo kepati.

— **Promet s celuloidom.** Trgovinsko ministrstvo je izdelalo novo naredbo glede prometa s celuloidom in raznimi izdelki iz celuloida. Naredba natančno določa, kako se mora celuloida hraniti, kako morajo biti uravnane tovarne in delavnice, koder se izdeluje in obdeluje celuloid.

— **Hroščev** je letos po nekaterih krajih jako mnogo. Marsikje pa se prebivalstvo malo zmeni za te škodljivce, ki obirajo cvetoče sadno drevje. Tako se nam poroča iz okolice Ilir. Bistrice, da je letos ondi izredno mnogo rjavega hrušča. Prav bi bilo, da mu napovedo boj. Šolska mladina ima veselje za tak boj, ako se ji obljubi mala nagrada. Druga „kebrska" leta se je več storilo proti hrošču, nego letos. Priporočamo, da se povsod ta škodljivec pokončnje z vso silo.

— **Opozarjamo** na inserata domačih obrtnikov instalaterja g. Jakoba Babnika, kleparja in g. Petra Žitnika.

Iz slovanskega sveta.

sl **Listi v Srbiji.** Tačas izhaja v Srbiji vsega skupaj 98 listov. Med temi sta dva popolnoma inseratna lista, od katerih izhaja eden v Užici in eden v Belgradu. V samem Belgradu izhaja 69 listov, med temi 15 dnevnikov in dva šaljiva lista. Po drugih mestih izhaja 29 listov in sicer v Kragujevcu8, Šapcu 6, Nišu in Čačku po 3, v Požarevcu in Aleksincu po 2, v Valjevu, Čupriji, Jagodini, Leskovcu, Paračinu in Pirotu po eden list.

sl **Žensko trgovsko akademijo** odpro Čehi v Pragi početkom prihodnjega leta.

sl **Drugi tir prekosibirske železnice.** Iz Peterburga poročajo, da zgrade drugi tir na prekosibirski železnici.

— **Češka razstava v Londonu.** Dva češka izleta k londonski razstavi sta že zagotovljena. Oglasi za prvega se sprejemajo do 16. maja, za drugi izlet do 27. maja. Ker se morda tudi Slovenci žele udeležiti tega izleta skupno s Čehi, to naznanjamo, ter pripominjamo, da se dobe nadaljuje informacije od gosp. Č. Šulc & spol v Praze, cestovni kancelář.

sl **Največja lekarna na svetu** se nahaja v Moskvi. Obstoji že 203 leta in sedaj v nji deluje 700 oseb. Na leto dobiva le-ta kavarna blizu pol milijona zdravniških receptov.

Ljubljanske novice.

lj **Pogreb prošta dr. Kulavica** bo jutri, v nedeljo ob pol 5. uri popoldne.

lj **Profesor gosp. Josip Stritar v Ljubljani.** Včeraj ob pol 6. zvečer se je pripeljal v Ljubljano slovenski pesnik in pisatelj gospod profesor Josip Stritar s svojo gospo soprogo, da se udeleži slavnosti njemu na čast. Na kolodvoru ga je sprejel slavnostni odbor, g. župan Hribar in deputacija ljubljanskih Slovenk na čelu jim gospa županja, ki je Stritarjevi soprogi izročila krasen šopek. Pozdravila je gosp. profesorja tudi gospodična Jebačinova, katero je pa ginjenost tako prevzela, da ni mogla dokončati svojega govora. Pred kolodvorom je mnogobrojno zbrano dijaštvo poživilo sprejem z viharnimi »Živio« klici slavljencu, ki se je presenečen zahvaljeval. Slavljenca in njegovo soprogo je g. župan odpeljal v hotel »Union«, pred katerim ga je dijaštvo pozdravljalo. Slavljenec je prišel na balkon in se zahvaljeval. Nato si je g profesor ogledal Prešernov spomenik in nekoliko Ljubljane, zvečer so mu pa slovenski srednješolci priredili pred »Unionom« ob veliki udeležbi občinstva lepo serenado. Na balkonu se je pojavil slavljenec z gosp. županom. Občinstvo je g. profesorja Stritarja burno aklamiralo. Slavljenec je nagovoril občinstvo: »Pozdravljeni, dragi rojaki, še dražje mi rojakinje. Hvala lepa za sprejem! Čul sem, da bodete tudi nekaj zapeli. To me prav veseli, ker lepe slovenske pesmi sem že dolgo pogrešal v tujini. Hvala! Jaz še nisem vedel, da ima Ljubljana toliko prebivalstva, toliko Vas je!« G. profesorju se je poklonila deputacija slovenskega dijaštva, kateri se je ginjeno zahvaljeval. Ko so dijaki odpeli zadnjo pesem, zaklical je slavljenec s krepkim glasom »Lahko noč!« Dolgo so še trajale ovacije pred hotelom. Slavljenec je moral opetovano priti na balkon in se zahvaljevati. Dijaštvo je odkorakalo po mestu, pojoč slovanske pesmi ter se je zopet vrnilo pred »Union«, kjer je zapelo »Hej Slovani«. Slavljenec je prišel na balkon in klical: »Bog Vas živi, Bog živi vse poštene Slovence!« G. župan Hribar je priredil na čast slavljencu zvečer večerjo v »Unionu«, katere se je udeležilo nekaj odličnih oseb.

lj **Slavnostna seja ljubljanskega občinskega sveta v proslavo sedemdesetletnice pisatelja in pesnika Josipa Stritarja** je bila dobro obiskana. Na galeriji smo opazili osobito veliko dam. Dr. Bleiweis in dr. Majaron sta pripeljala slavljenca v dvorano. Župan je peljal gospoda Stritarja na podžupanov sedež. Med navzočimi občinskimi svetniki smo opazili tudi gospoda ravnatelja Senekoviča, ki je torej umaknil svoj odstop. Župan pozdravi Stritarja kot častnega meščana in nato ga je dr. Triller slavil z veliko emfazo in patetično kot »pesnika, pisatelja, kritika in estetika, organizatorja slovenskega slovstva, magistra elegantiae slovenskega jezika, slovenskega Lessinga, apostelja najčistejšega človekoljubja in onega plamtečega rodoljublja, ki je na sebi moč«, ki je »razkril Prešerna«, ki je »dobrotnik naroda in s tem tudi dobrotnik naše bele Ljubljane«. Dr. Triller je nato opravičeval liberalno strankarstvo in končal, da »pride za nami rod«, ki bo gojil Stritarjeve ideale. Župan naznani, da se bodo odslej Špitalske ulice imenovale Stritarjeve ulice (Živahno ploskanje) in da je Simon Gregorčič brzojavil: »Učitelju mojemu slava, hvaležen sem jaz mu in vsa očetnjava.« — Nato govori slavljenec Stritar, živahno pozdravljen: Dovolite mi, da se vam še enkrat in ustmeno zahvalim za čast, ki ste mi jo izkazali, ko ste me imenovali za častnega meščana. Bodite prepričani, da znam ceniti to čast. Že gospod župan je omenil, kako lepo je napredovalo moje ljubo mesto Ljubljana. Čast za to gre vrlemu gospodu županu. Zdi se mi prav, da se še enkrat zahvalim za izkazano mi čast in na to, ki ste mi jo danes na novo izkazali, in ki se mi zdi, da je prevelika, ker se izkazuje tako čast navadno šele po smrti. Mene je pa še nekaj! (Živahni živio-klici.)

lj **Pesnik Aškerc** je, kakor se govori, odklonil županovo vabilo k Štritarjevemu slavlju. Aškerc Štritarju najbolj zameri, da svoje rodbine ni naučil slovenski.

lj **Čast je moje življenje.** Iz delavskih krogov se nam piše: Z veliko nevoljo opazujemo v delavskih krogih, da se občinski svet ljubljanski vkljub županovi besedi še sedaj niti z besedico ne spomni volilne preosnove. Koliko časa pa naj še čakamo? Županova beseda je že davno zapadla, kajti že vsaj pred pol letom bi morala biti po županski besedi Hribarjevi stvar v občinskem svetu. Govorili bomo drugače, ako gospodje tako malo drže na svojo besedo!

lj **Afera Prosenc — župan Hribar.** Vsklicna obravnava o tej aferi bo pred deželnim sodiščem prihodnji ponedeljek ob 9. uri.

lj **Cirkus Buffalo Bill** je plačal v Ljubljani 600 kron za prostor, za policijsko službo je dal 236 kron, mitnine je plačal 32 K 16 v., za vodo 40 K, davka je pa plačal 118 K 89 v. Z ozirom na prejšnje notice naj bode pojasnjeno, da je mestno gospodarstvo pred leti tudi cirkusu Barnum in Bailayu zaračunalo za prostor 600 kron. Nam se zdi to veliko premalo!

lj **Predrznost hrvaških tamburašev.** Čujemo, da so včeraj v kleti »Uniona« tamburaši »Graničari« igrali na zahtevo Laiblina »Die Wacht am Rhein«. To si enkrat za vselej prepovemo! Svetujemo »Graničarjem«, naj jugoslovanskih tamburic več ne onečedijo s to skladbo! S takimi tamburaši v Berolin!

lj **Javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti je nocoj od 8. do pol 10. ure Razun več namiznih vin se bodo lahko pokušala izbrana vina renski in laški rizling, burgundec itd.

lj **Promenadni koncert** vojaške godbe bo jutri ob pol 12. uri dopoldne v »Zvezdi«.

lj **Umrla** je soproga bivšega juvelirja gospa Marija Kapsch roj. Kodermann, stara 86 let. — V deželni bolnici je umrl Aleš Janez, ki je nedavno padel iz gugalnice v Lattermanovem drevoredu.

lj **Napačnega magistratnega uradnika,** o katerem smo včeraj poročali, je mestna policija prijela. Kakor že povedano, je mož hodil okrog strank, katerim se je predstavljal za magistratnega, hranilničnega in finančnega uradnika. Predno je pa prišel v roke policije, je poskusil njen posel tudi sam opravljati in sicer vlogo detektiva. Včeraj popoldne je prišel v Peterčevo žganjarijo na Dunajski cesti, kjer se je predstavil gostom za detektiva in pripomnil, naj se dostojno obnašajo, da ne bodo imeli kakšnih hudih posledic. Gostje so kontrolujočemu »detektivu« točno odgovarjali in ko se je ta prepričal, da je vse v redu, se je odpravil proti Vodmatu. Tam je prišel k posestnikovi ženi gospej Klunovi v Bohoričevih ulicah, kjer ji je izvabil dve kroni. Takoj na to je pa Klunova brala v dnevnikih, da nekdo po mestu pobira na ta način kolekovine. Poslala je takoj svojo 10-letno hčerko za »uradnikom« z naročilom, naj gre tako dolgo za njim, da dobi kakega stražnika. Dekletce je pri »Majarončkovi« gostilni naletela na policijskega stražnika, kateremu je izročila »gospoda uradnika«. Ko so tička dovedli na magistrat, kjer so ga preiskali, so dobili pri njemu legitimacijo, glasečo se na ime Julija Sabljarja, rojenega 1854. leta v Zagrebu in ki je tudi izpovedal, da je bil svoj čas pomožni uradnik pri kr. vladi v Zagrebu. Sabljar je identičen tudi z onim finančnim uradnikom, ki je pred nekaj časom hodil po ljubljanski okolici in izvabljal gostilničarjem denar s pretvezo, da jim preskrbi dovoljenje za prodajo žganja. Izročili so ga sodišču.

lj **Pogreša** se od 16. t. m. posestnik Franc Ložar iz Ihana. Odšel je imenovanega dne od doma baje v cirkus Buffalo Billa z večjo vsoto denarja, a se do sedaj še ni vrnil.

lj **Vsled daktiloskopije dognana identiteta.** Dne 1. t. m. je mestna policija prijela zaradi tatvine kolesa nekega človeka, ki je takrat izpovedal, da je Aleksander Novak. Policija je pa dozdevnega Novaka fotografirala in daktiloskopirala in vse to poslala na Dunaj in v Budimpešto. Sedaj je dunajska policija, na podlagi daktiloskopije dognala, da tat ni Novak ampak Ivan Jandszo iz Oroshazi na Ogrskem. Bil je že zaradi tatvine lansko leto na Ogrskem in na Dunaju kaznovan.

lj **Že otroci izzivajo.** Danes so imeli otroci II. mestne deške ljubske šole izlet na Rožnik. Ko so šli otroci iz cerkve, so prišli mimo pod vodstvom svojega učitelja učenci neke nemške šole, ki so nosili frankfurtarice. Na poziv tega res imenitnega vzgojitelja so pričeli nemški otroci zmerjati slovenske šolarje z »barabami«. Da ni prišlo do dejanjskega spopada med otroci, se je zahvaliti posredovanju šolskega vodje II. m. ljud. d. šole v Ljubljani. To vest bilježimo kakor smo jo poizvedeli, vendar bomo v prihodnje preskrbeli, da sploh onemogočimo take hujskarske izlete v slovenski ljubljanski okolici.

lj **Prizor na ulici.** Nekateri ljubljanski postopači ne dado miru poštenim ljudem. Kakor nekatere veše ljubijo luč, tako ljubijo ti postopači temo. Dva taka mladiča sta v četrtek okoli pol 9. ure zvečer nadlegovala dve pošteni ženski osebi, ko sta šli iz cerkve po Vodnikovem trgu; toda dobro sta jo skupila. Ploha psovk se je vlila na nju in klativiteza sta jo potepeno pobrisala.

lj **Društvena godba** bo koncertovala v nedeljo zvečer v hotelu »Lloyd«. Člani prosti, nečlani plačajo 40 v.

lj **Za kapelico sv. Jurija** na ljubljanskem Gradu nabirajo po Trnovem.

lj **Najdena** je zlata ženska ura z verižico, vredna 160 K.

Razne stvari.

Najnovejše.

Gaponova smrt. Najnovejša vest poroča: Revolucionarji niso hoteli samo Gapona, ampak tudi podšefa politične policije Ratkovskega umoriti. Oba bi bila morala priti v vilo, kjer je bilo za usmrtitev že vse pripravljeno. A prišel je Gapon — sam.

Veliketatvine so zasledili v tobačni tovarni v Krakovem.

Košutov mavzolej razrušen. V Košutov mavzolej je udarila strela in ga popolnoma razrušila. 25 meterskih stotov težki graniti so razpršeni v prah.

Umor. Iz Asbury Parka iz Amerike poročajo. Italijan Mihael Delauro je pred letom umoril svojega rojaka, Franca Rozzo. Po umoru je Delauro nenadoma izginil in policija mu ni mogla nikakor priti na sled. Sedaj pa se je zvedelo, da je Delauro doma v Italiji. O njegovem umoru in begu se pripoveduje sledeče: Delauro je umoril Rozzoja, ker je slednji zalezoval isto dekle, kot Delauro. Takoj po umoru je Delauro zbežal v bližnje gozde, kjer so ga prijatelji zakopali in mu nosili jed in pijačo. Sedem dnij je bil tako pokopan pod zemljo, nato so ga pa spravili v sod in odpeljali na ladijo Patter v New York. Ker je bilo mnogo italijanskih delavcev na tej ladiji, je bilo mogoče čuvati sod, v katerem je bil skrit morilec. Sedaj živi Delauro v Italiji, kedaj bode pa kaznovan za umor se ne ve.

Beraška previdnost. Newyorški listi pripovedujejo sledeči zanimivi slučaj: Tony Menza si je domislil, da bi bilo varno in pametno napraviti iz svoje lesene noge banko. Zavrtal je torej v svojo leseno nogo luknjo in spravljal v to votlino denar, dokler ni nabral svoto 343 dolarjev. Kadar je šel Menza spat na Elizabetni cesti, je vedno odložil leseno nogo in jo položil poleg sebe na stol. Neko jutro je segel na stol po nogo, toda v velik strah je spoznal, da ni noge na stolu. Vstal je in šel gledat pod posteljo, ako je morda noga tamkaj. Toda noge tudi tukaj ni bilo. To je bilo dovolj za Menza; pričel je kričati in tekel na cesto, kjer ga je slišal policaj ter mu pomagal izkati zgubljeno nogo. Slednjič sta našla leseno nogo v drvarnici poleg hiše, toda lesena banka je bila prazna.

Po ameriško. V mestni blagajni v Cody, Wyoming, Amerika, je zmanjkalo denarja in zato je mestni odbor izdal postavo zoper igravce in obenem določil, da bode vsakdo moral plačati gotovo svoto, ako bode igral potem, ko se je izdala postava. Seveda igralci se niso zmenili mnogo za to postavo in so še vedno naprej igrali. Posledica tega je bila, da jih so doslej kaznovali tisoč pet sto, izmed katerih ni nihče plačal manj kot tri sto dolarjev kazni. Tako je prišlo v kratkem času nad tri sto tisoč dolarjev v mestno blagajno.

Ameriški železniški roparji. Prekozemeljski ekspresni vlak kanadijske pacifične železnice so napadli te dni v bližini Kamlopua roparji. Vstavili so vlak s tem, da so se postavili pred njim na progo in mahali z rdečeimi zastavami. Nato so skočil na lokomotivo in prisilili strojevodjo in kurjača, da sta odpela ostale vozove od stroja in peljala nekoliko dalje po progi. Na lokomotivi je ostal ves čas eden izmed roparjev, ki je na oba pazil. Drugi roparji so pobrali denar iz poštnega voza, zahtevali potem priklopiti stroj k vlaku in jih peljati dve milji dalje. Ko se je tako zgodilo, so izstopili in odšli. Potnike so pustili vse popolnoma v miru.

Avtomobil kot stroj za snaženje cest. V Parizu je že v rabi avtomobil, ki škropi ceste in jih obenem pometa. Tudi mesto Berolin si omisli enak stroj.

Ženska — profesor na visoki šoli. Na visoki šoli v Parizu je imenovana profesorjem kemije gospa Curie, vdova profesorja Curie, ki je zavzemal pred njo isto mesto.

Nemški katoliki nameravajo, če bo mogoče, leta 1907 prirediti v Berolinu svoj kongres. Ta načrt bodo predložili na letošnjem kongresu, ki bo v Essenu.

V desetih urah iz New Yorka v Čikago. Sedanja železnica vozi iz Čikage v New York 24 ur. Zdaj mislijo zgraditi električno železnico, ki naj bi prevozila isto pot v desetih urah.

Socialnodemokraški vodja pred konkurzom. Advokat Oebi v Brnu, eden izmed prvih tamošnjih socialnodemokraških prvakov in obenem mestni odbornik, je okrivljen goljufije in poneverjenja. Stoji pred konkurzom. Njegov dolg znaša 300.000 kron.

Celo vas zažgala strela. V nedeljo je treščilo med veliko nevihto v neko hišo v vasi Berging v dolini Erlauftal. Naenkrat je bila vsa hiša v ognju in plamen se je širil zelo hitro dalje. Zgorela je vsa vas, razven treh hiš.

Smrtna obsodba. Iz Budimpešte poročajo da je potrjena obsodba, po kateri bosta obešena morilca Georg Molnar in Ivan Nagy.

Slavni danski pisatelj Joergensen je bil od svetega očeta sprejet v avdijenci. Joergensen je spisal nedavno krasno knjigo: »Rimski mozaiki«, v kateri opisuje svoje vtiske od umetniških in zgodovinskih spomenikov starega in novega Rima.

Italijanski romanopisec Fogazzaro, katerega roman »Svetnik« je bil od kongregacije indeksa obsojen, je izjavil škofu Lucerskemu: »Spisal sem Svetnika v katoliškem duhu, in v katoliškem duhu se tudi podvržem razsodbi kongregacije indeksa.«

Ministrov dežnik. V Zolyonu se je mudil nedavno minister domobranstva **Jekelfalussy.** Po banketu, ki je bil prirejen njemu na čast, ga je spremilo mnogo prebivalstva na kolodvor. Na poti na kolodvor pa je imela državna učiteljica Ilona Urban to nesrečo, da ji je dežnik veter raztrgal. Minister jo je vprašal, če jo sme odškodovati za dežnik. Čez nekaj dni je učiteljica res prejela nov svilen dežnik z listkom, kjer je stalo sledeče: »Gospodična Ilona Urban, državna učiteljica v Zolyonu! V spomin na vožnjo brez smotra. Z iskrenim spoštovanjem: Ludovik Jekelfalussy, minister domobranstva.«

Najbogatejši otroci na svetu. V neki londonski institut so dospeli nedavno vnuki pokojnega milijonarja maršala Field. Pripeljala jih je mati tja v šolo. Dva dečka sta in ena deklica in stari oče jim je zapustil 30 milijonov. Vendar stoji v oporoki, da se jim denar izplača šele takrat, ko bodo stari po 50 let. Do tedaj pa morajo živeti kar najpriprostejše.

Novo vodno črto je osnovalo parobrodno društvo »Austroamerikana«, in sicer iz Trsta v zalive La Plata. Prvi parnik, ki se poda na to pot, je »Jenny«. Odpeljal je iz Trsta v soboto, obložen z 2000 tonami, v Buenos Ayres. V bodoče prične omenjeno društvo tudi z osebnim prometom med argentinskimi zalivi in Trstom. »Austroamerikana« ima za to že potrebno vladno dovoljenje.

Zanimiva sodnijska obravnava. Sodnijska obravnava proti juristu Patricku v Nev Jorku vzbuja vsestransko zanimanje. Patrick je umoril milijonarja Riceja s kloroformom, a se tako dobro zagovarja, da mu ne morejo do živega. Dozdaj je bil že dvakrat obsojen na smrt, a smrtna obsodba se še ni izvršila. Vsa obravnava se bo ponovila v tretje. Zdravniki so izjavili, da se ne da na mrtvem truplu konštatirati, če je bil umorjen res s kloroformom, ali ne. Isto je trdil tudi jurist Patrick ves čas.

Občna rumunska razstava. V Bukareštu bo otvorjena 14. maja občna romunska razstava, ki bo trajala mesec dni. Na tej razstavi bo razstavil srbski etnografski muzej mnogobrojne svoje predmete.

Ženske profesorice na gimnazijah. Badenski minister prosvete je dovolil, da smejo žene, ki so absolvirale vseučilišče, kot profesorice v ženske srednje šole. Pozneje bodo smele poučevati tudi v nižjih razredih deških gimnazij.

OBSOJENI SRBSKI ČASTNIKI.

Iz Belgrada poročajo: Displinarna sodnija je obsodila majorja Rericha in nadporočnika Daskaloviča na petmesečno, nadporočnika Masiča in častnika Jeliča na štirimesečno in nadporočnika Baničevića na trimesečno kazensko odstavljenje iz službe. Vzrok je prošnja, v kateri so prosili, da bi smeli ob slavnosti svojega po kralju Milanu se nazivajočega polka razobesiti v slavnostni dvorani sliko kralja Milana.

OBOROŽEVANJE AMERIKE.

Postavodajalna ameriška zbornica je naročila šest velikih vojnih ladij.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLILNA REFORMA V ODSEKU.

Dunaj, 19. maja. V včerajšnji seji odseka za volilno reformo je govoril princ Hohenlohe o svoji nalogi glede volilne reforme: Z vso resnobo sem nastopil pot, ki vodi do uresničenja volilne reforme. Največjo važnost polagam na to, da izvedem reformo v soglasju z vsemi strankami zbornice. V pogajanjih s strankami sem se pošteno trudil, da dosežem medsebojno sporazumljenje. Obrav

nave še niso končane, in zato ne morem podati še končnega poročila. Upam pa na vspeh, ker razlika mnenj ni tako velika, da bi mogla dati zadosten razlog proti načrtu volilne reforme. Že veliko težja vprašanja so se tu rešila. Razlike mnenj glede volilne reforme se tičejo samo števila mandatov. Deloval bom na to, da pospešim kompromis in upam, da bom mogel kmalu o tem dati obvestilo. Če se mi to ne posreči, se ne bom obotavljal, izraziti svoje samostojno mnenje.

V generalni debati je izjavil poslanec Malfatti, da je potrebno jako odločno demokratiziranje ne le za državni, ampak tudi za deželne zbore.

Dr. Šusteršič izjavi, da on in njegova stranka nikdar ne privoli v izjemno stanje Galicije. On in njegova stranka sta odločna pristaša splošne in enake volilne pravice, a bosta vladno predlogo v drugem branju natančno vzela v pretres in se potem odločila, ali more »Slovanska zveza« glasovati za njo. Narodne zahteve Slovencev niso odvisne od volilne reforme. Če bi morali Slovenci tudi še leta čakati, pa vedo, da bo Slovanstvo v Avstriji tako napredovalo, da se bo pozneje predložil Slovanom ugodnejši načrt volilne reforme.

Poslanec Wassilko izjavi, da vsebina vladnega načrta ni taka, da bi mogli Rusini zanjo glasovati brez izprememb, ker se hoče rusinsko ljudstvo v Galiciji oropati zastopstva.

Poslanec Stein vpraša ministrskega predsednika, ali bo dal Čehom kakšne obljube. Hohenlohe odgovori, da ni dal Čehom nikakih obljub in da ni med njim in med češkimi poslanci ničesa dogovorjenega. Pri kompromisnih pogajanjih je bil samo za posredovavca. On je vzel pošteno na znanje zahteve vsake narodnosti.

Poslanec Elvert izjavlja, da njegova stranka vzdržuje pomisleke proti volilni reformi, zlasti mora povdarjati, da vzdržuje zahtevo, da se ohrani politično stanje Nemcev.

Poslanec Grabmayr izjavi, da je še vedno nasprotnik volilni reformi.

Dr. Kramař izjavi, da bo seveda glasoval, da se preide v podrobno debato, a mora naglašati, da bodo Čehi glasovali za volilno reformo le tedaj, ako se bo izvedla v smislu popolne pravičnosti.

Poljski zastopnik je še polemiziral proti izvajanjem Wassilkovim, in na to je bila splošna debata zaključena.

Steinov predlog, da se preide preko volilne reforme na dnevni red, je bil odklonjen, ravno tako nemški predlog: Vlada se pozivlje, da umakne načrt volilne reforme in da predloži nov načrt, ko bo znan izid reforme na Ogrskem, da se uvede nemški državni jezik in odpravi § 14.

Za preid v podrobno debato je glasovalo 36, proti 2 (Malik in Stein).

»SLOVANSKA ZVEZA« IN VOLILNA REFORMA.

Dunaj, 19. maja. Parlamentarna komisija »Slovanske zveze« je imela sejo, v kateri so poročali načelnika dr. Šusteršič in dr. Ivčevič in načelnikov namestnik dr. Ploj o svojih dogovorih s princem Hohenlohe in o parlamentarnem položaju. Soglasno so konstatirali, da ni osebna izprememba v vladi povzročila stvarne izpremembe političnega položaja in da zato ni vzroka za klub, da bi se udeležil izjavne debate, razen če se tekom debate pokaže, da je treba gotove izjave zavrniti. Stališče kluba do volilne preosnove, ki zdaj popolnoma odločuje politični položaj, je klub opetovano in zadnjič pri prvem branju vladne predloge v zbornici označil s tem, da stoji z vso odločnostjo na stališču splošne in enake volilne pravice, a zahteva brezpogojno, da se glede razdelitve mandatov in volilnih okrožij na Štajerskem in Koroškem izvrši popolna remedura v smislu politične enakopravnosti slovenskega ljudstva; z enako odločnostjo nasprotuje vsakemu poslabšanju vladne predloge v drugih hrvaško-slovenskih deželah in zahteva revizijo volilnih okrajev v Dalmaciji v soglasju z željami te dežele.

PROFESOR STRITAR NA POTI V LJUBLJANO.

Gradec, 19. maja. Ko se je včeraj peljal pesnik Josip Stritar skozi Gradec, prišli so udje društev »Taborja« in »Triglava« polnoštevilno na kolodvor, da ga pozdravijo. Predsednika sta stopila v voz drugega razreda, kjer je sedel slavljenec, in sta ga z nagovoroma pozdravila. Zunaj stoječi društveniki so klicali »Živio!«. Stritar je prišel k oknu in je navdušeni mladini ginjen parkrat zaklical: »Veseli me, veseli!« Ko se je vlak že odpeljal, doneli so še za slavljencem krepki »Živio«-klici.

NERVOZNI WASTIAN.

Dunaj, 19. maja. Wastian je vložil danes na voditelja justičnega ministrstva interpelacijo, v kateri se pritožuje radi »hujskanja« proti nemškim Spodnjim Štajercem in »nemškim« Kranjcem od strani časopisov. Interpelacijo so podpisali vsi štajerski poslanci nemške ljudske stranke. Wastian zahteva, da nastopi proti pisavi slovenskih časopisov na Kranjskem državno pravdništvo.

OBČINSKE VOLITVE NA DUNAJU.

Dunaj, 19. maja. V prvem razredu je v 18. okraju izvoljen krščanski socialec dr. Stich, v 9. okraju liberalec dr. Frankel. V liberalnih krogih je silna poparjenost, ker so liberalci v četrtem, tretjem in drugem razredu popolnoma pogoreli.

FINANČNI STRAŽNIKI.

Dunaj, 19. maja. Finančni minister je deputaciji finančnih stražnikov izjavil, da bo sicer predlaga v proračunskem odseku zboljšanje plač finančnih stražnikov, a da ni upanja, da bi se dosegla zakonita ureditev; pač pa bo izkušal upravnim potom urediti službene razmere finančnih stražnikov modernim razmeram primerno.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 19. maja. Včerajšnja seja državnega zbora je bila končana ob 3. uri popoldne. Prihodnja seja v torek. Predsednik namerava v petek sklicati posebno sejo državnega zbora, v kateri bi zbornica volila delegacijo.

PAPEŽ OBOLEL.

Rim, 19. marca. »Agencia Stefani« poroča: Vsprejemi v Vatikanu so do nadaljne odredbe odpovedani, ker je papež za protinom lahko obolel.

Rim, 19. maja. Zdravnik svetega očeta pravi, da je protin v levem kolenu sv. očeta spremljan z mrzlico. Sveti oče bo moral nekaj dni ostati v postelji, sicer pa ni nobene nevarnosti.

VIHAR NA REKI.

Reka, 19. maja. Dva dni je tu deževalo, kakor bi lilo iz škafa. Danes zjutraj je bila nad Reko silna nevihta. Tema je bila tolika, da so po prodajalnicah in pisarnah gorele luči.

ROJSTVENI DAN CARJEV.

Peterburg, 19. maja. Povodom današnjega carjevega rojstnega dne je v Petrovem dvoru dine, h kateremu je povabljen tudi predsednik državne dume. Pri včerajšnjem sprejemu predsednika je odklonil car sprejem adrese, danes pa tudi ne bo mogoče izročiti in jutri v nedeljo tudi ne. Dvorna stranka ne spozna nevarnosti in mnogo točk odklanja. Amnestija, ki se morda že danes proglasi, bo baje samo delna. Položaj je jako resen.

DEMISIJA ITALIJANSKE VLADE.

Rim, 19. maja. Odstop kabineta je naznanjen zbornici. O nasledniku se še ne ve.

Tržne cene v Ljubljani

Tedensko poročilo

dne 19. maja.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1	48	100 kg pšen. m. št. 0	28	80
„ „ II. v. „	1	28	„ „ „ „ 1	28	30
„ „ III. v. „	1	20	„ „ „ „ 2	27	50
Telečje meso „	1	60	„ „ „ „ 3	26	—
Prašičje „ sveže „	1	80	„ „ „ „ 4	24	20
„ „ prek. „	1	80	„ „ „ „ 5	22	08
Koštrunovo meso „	1	08	„ „ „ „ 6	20	08
Kozljič . . . . „	1	48	„ „ „ „ 7	19	—
Jagnje . . . . „	1	40	„ „ „ „ 8	16	3
Maslo . . . . „	2	40	„ koruzne moke	17	—
„ surovo . „	2	20	„ ajdove „	34	-
Mast prašičja . . „	1	92			
Slanina sveža . „	1	7[illegible]	Fižol, liter . .	—	28
„ prekajena „	1	80	Grah, „ . . .	—	3[illegible]
Salo . . . . . „	1	70	Leča. „ . . .	—	40
			Kaša, „	—	22
Jajca, štiri	—	2[illegible]	Ričet, „	—	20
Mleko, liter . .	—	16			
„ „ posneto	—	08	Pšenica . . 100 kg	16	—
Smetana sladka, lit.	—	80	Rž . . . „ „	15	
„ kisla, „	-	80	Ječmen . . „ „	15	—
Med, kg	1	2[illegible]	Oves . . . „ „	18	—
Krompir, 100 kg .	5	—	Ajda . . . „ „	15	-
Piščanec	1	20	Proso, belo „ „	16	—
Golob		50	„ navadno „ „	14	
Raca	2	40	Koruza .	16	40
Gos	6	—	„ bosenska „	—	—

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 ur. mm
18	9. zveč.	724·8	12·6	sl. szah.	pol obl.	10 4
19	7. zjutr.	724·9	11.5	sl. svzh.	obl.	
	2. pop.	725·3	15·3	sr. jzah.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp 13 3°, norm 14 4°.

Mesto vsacega posebnega obvestila.

Jakob Kapsch, bivši juvelir in hišni posestnik javlja potrt najgloblje žalosti v lastnem imenu kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov vsem znancem in prijateljem pretužno vest o smrti svoje iskreno ljubljene nepozabne soproge, ozir. svakinje, tete in pratete, gospe

Marije Kapsch roj. **Kodermann**

ki je po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, danes, dne 18. maja ob pol 8. uri zvečer v 86. letu svoje dobe mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb se vrši v nedeljo, 20. t m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Čevljarske ulice št. 2 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v raznih cerkvah. 1159

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, 18. maja 1905.

Na željo se venci hvaležno odklanjajo.

Kuharica

v starosti 39 let, vajena vsakega gospodinjskega in hišnega dela želi vstopiti v službo pri kakem gosp. župniku. Naslov: Antonija Skaberne, Sv. Helena, p. Cirkvenica, Hrvaško. 1062 2—2

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

I. kranjske mizarske zadruge v St. Vidu nad Ljubljano,

vpisane zadruge z omejenim jamstvom,

kateri se bode vršil

dne 26. maja 1906 točno ob 4. uri popold. v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905.
5. Čitanje revizijskega zapisnika.
6. Premembe pravil.
7. Slučajnosti.

1141 1—1 **Načelstvo.**

Spominjajte se

„Družbe sv. Cirila in Metoda“,

Ugodna prilika.

Radi preselitve se proda iz proste roke lepo

posestvo

v Radovljici, Gorenjsko po jako ugodni ceni, in sicer hiša z več sobami, prostorno delavnico, kletjo, z obokanim hlevom ter skednjem, vse še novo. Pri hiši je tudi **vodna moč**. Jako pripravno za kakega **usnjarja** ali **mizarja** itd. Tudi je v hišo napeljan vodovod in sicer lastni. Njive in travniki so poleg domovja. Naprodaj sta tudi **dva parna stroja** z 10. in 15. konjskimi silami. Oba stroja sta še v prav dobrem stanu, in ju je lahko pogledati pri delu. Vse natančneje se izve pri lastniku **Ivanu Derniču v Radovljici.** 1160 1

V najem se dá s 1. junijem

lokal

pripraven za **trgovino,** na lepem prostoru pri novem kolodvoru na **Jesenicah** in državni cesti. 1149 1 1

Več pove **Anton Čebulj,** Jesenice, Gorenjsko.

Jakob Babnik

vodovodni inštalater in

Peter Žmitek

klepar

Poljanska cesta štev. 26

se priporočata preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in slavnemu občinstvu, da izvršujeta vse

vodovodne naprave

in vsa

kleparska dela.

Zlasti se priporočata za inštalacijo novih vodovodov, na novo pokrivanje in barvanje zvonikov, postavljenje strelovodov itd. — Prevzameta vsa dela in vse poprave, ki spadajo v instalacijsko in kleparsko obrt. — Vsa dela se izvršujejo točno in po najnižjih cenah. 1152 2—1

Ljubljanski stolni kapitelj dostojno naznanja, da je milostni gospod

Janez Nep. Kulavic

infulirani stolni prošt, doktor bogoslovja, apostolski protonotar a. i. p., papežev prelat, knezoškofijski konzistorialni svetnik, c. in kr. dvorni kapelan i. t. d., i. t. d.

danes, dne 18. maja 1906, ob štirih popoldne v 68. letu svoje starosti prejemši sv. zakramente, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v nedeljo, dne 20. t. m., ob pol 5. uri popoldne iz stolnice.

Blagi rajnik bodi priporočen vsem duhovnikom, prijateljem in znancem v pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 18. maja 1906. 1156

Odbor „Katol. tiskovnega društva“ v Ljubljani

dostojno naznanja, da je društveni dolgoletni odbornik, ozir. dobrotnik, milostni gospod

Janez Nep. Kulavic

infulirani stolni prošt, doktor bogoslovja, apostolski protonotar a. i. p, papežev prelat, knezoškofijski konzistorialni svetnik, c. in kr. dvorni kapelan i. t. d., i. t. d.

danes, dne 18. maja 1906, ob štirih popoldne v 68. letu svoje starosti, prejemši sv. zakramente, mirno v Gospodu zaspal.

K pogrebu, ki bode v nedeljo, dne 20. t. m., ob pol 5. uri popoldne iz stolnice, vljudno vabimo vlč. društvenike ter prijatelje društva.

Blagi rajnik bodi priporočen v pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 18. maja 1906. 1155

Ceno Češko pesteljne perje

5 kg novega skubljenega K 9·60, boljšega K 12·— belega, jako mehkega, skubljenega K 18·—; kron 24·— snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30·—; kron 36·—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov

Benedikt Sachsel, Lobes 155 p. Plzen na Češkem

1003

Osebni kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji Uradniškega društva za hranilne vloge in predujme dovoljujejo posojila na osebni kredit pod najzmernejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim odplačilom. Posredovalci so izključeni. Naslove konsorcijev naznani brezplačno osrednje vodstvo Uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25. 720 39-18

Mizarske pomočnike

sprejme takoj ali tudi pozneje v stalno stavbno in pohištveno delo pod jako dobrimi pogoji 1150 6—1

Jakob Homovc

mehanično mizarstvo **v Cerknici.**

Primerna

birmanska darila

1118 4

za deklice in dečke

se dobe najboljše in najcenejše.

Največja izbera **konfekcije za gospode in dame** po znižani ceni.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Podružnica iz Berolina.

Razstavljeno od 20. do 26. maja: 1142 2—1

Zanimivo potovanje po

LONDONU.

Akcijska druža za tovarn. izdelovanje cementa na Dovjem

naznanja svojim velecenjenim odjemalcem, da se **prodaja** nje **splošno priljubljeni**

„Portland-cement"

„znamka orel" v Ljubljani

izključno le pri trgovcih

1157 1

J. Perdan in **Fran Stupica.**

Pozor!

Slavnemu občinstvu, cenjenim gosp. odjemalcem, gostilničarjem in trgovcem priporočam svojo **veliko zalogo** na mednarodni razstavi v Parizu najvišje odlikovanih lastnih izdelkov, kakor:

šunk a la praških kg à **K 1·80,**
salam iz šunke krakovskih à kg **2·20,**
salam brunšviških kg à **K 1·40,**
klobas kranjskih 12 parov za kg **K 2·—**

in sploh raznovrstnega suhega in svežega **mesa.** Za točno postrežbo jamčim. Pošiljanje proti povzetju.

Na mnogobrojne naročbe se priporoča z velespoštovanjem 1093 3—3

Franc Golob

mesar in prekajevalec v Spodnji Šiški št. 150 pri Ljubljani.

Dve ubogi zapuščeni siroti

ki jima je vzela smrt ljube stariše in sta zdaj v veliki potrebi, milo prosita dobrih ljudi, da bi jih vzeli za svoje. Fanta sta zakonska in stara eden 7 drugi 9 let. Več se izve pri **Jakobu Razpotnik, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16, v Ljubljani.** 1154 1—1

Naznanilo in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu se usojam uljudno naznaniti, da sem se v kratkem naselil v **Boštanju** na Dolenjskem, kjer sprejemam vsa v 1148 7—1

podobarsko stroko

spadajoča naročilaj bodisi v **marmorju** in **lesu.**

Zagotavljajoč vsakomur najtočnejšo postrežbo se priporočam v prav obilna naročila ter beležim velespoštovanjem

Anton Štefic,

podobar Boštanj, p. Radna p. Sevnici.

Svetovna razstava St. Louis 1904. Najvišje odlik. ‚Grand Prix'.

Globus-

čistilni izvleček čisti bolje kot vsako drugo - čistilo za kovine. -

8—8

Franc Jožefova grenčica

„pravzaprav reprezentant grenčic."

(V. medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Zaloga v Ljubljani: **Mihael Kastner** in **Peter Lassnik.**

V hotelu „Lloyd"

se sprejmeta takoj

2 natakarja

(Speisenträger). 1147 2—2

Išče se

poletno stanovanje

1138 3—3

za čas od 1. junija do 30. septembra v mestu ali neposredni bližini mesta, obstoječe iz **dveh,** če mogoče meblovanih **sob** in kuhinje ter s senčnatim vrtom za malo družino.

Ponudbe na **„mestno posredovalnico za delo in službe"**

Učenca

za trgovino z mešanim blagom in trafiko

sprejme takoj JERNEJ KUŠLAN, trgovec KRANJ. 1153 1

Panorama Kosmorama

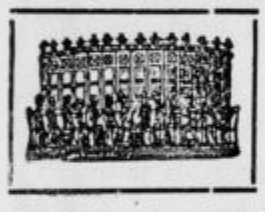

v Ljubljani

Dvorni trg štev. 3,

pod „Narodno kavarno".

—o— 1132

Od 20. do vštevši 26. maja 1906:

Krasno

Gardsko jezero.

Takoj se nastopi služba

občinskega in posojilniškega tajnika

v Knežaku na Notranjskem.

Prednost ima, če zna voditi petje. Plača po dogovoru. Ponudbo je vložiti takoj. Neoženjeni prosivci, ki so vsaj občinskih poslov že vajeni, naj se z event. izpričevali in s potrebnimi pojasnili pismeno obrnejo do **Andreja Urbančič,** župana v Knežaku. 1124 5—5

30-letnica obstoja tvrdke

Brez konkurence

glede kakovosti in cene so izdelki ∴ ∴ ∴ domače čevljarne ∴ ∴ ∴

F. Szantner, Ljubljana

Največja izbera za gospode, dame, ∴ ∴ ∴ deklice in otroke. ∴ ∴ ∴

968 4

Edino le: Šelenburgove ulice št. 4

Zahtevajte brezplačno veliki slovenski cenik, ki je ravnokar izšel.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Kinematografske predstave

se vršijo **vsaki dan**

v hotelu „Ilirije", Kolodvorske ulice,

v zasebni dvorani, **vhod z dvorišča.**

Začetek točno ob 5., 6., 7., 8. in 9. uri; ob nedeljah in praznikih ob pol 11. uri dopoldne, popoldne ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri. – Vstopnina: I. sedež 25 kr., II. sedež 15 kr., vojaki II. sedež 10 kr., otroci v spremstvu staršev I. sedež 15 kr., II. sedež 10 kr.

Za obilen obisk se priporoča lastnik

1151 3—1 *D. Rovšek.*

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

Kaj je torej z alkoholom?

Knjižica v tem aktualnem vprašanju, pisana praktično in precizno se dobiva ∴ v Katoliški bukvarni po 70 vin. ∴

1122 5—5

2291 140

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani"

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000·—. Rezervni zaklad K 200.000·—.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkulujo in devinkulujo vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. **Borzna naročila.**

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva

XXXVII. c. kr. državna loterija

za skupne civilne dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje **18.137 dobitkov v gotovini**

1012 10—3 v skupnem znesku **512.200 Kron.**

Glavni dobitek znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 21. junija 1906. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. **Srečke se pošiljajo poštnine prosto.**

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije).

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike, krasne

mozaične plošče

iz cementa v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3—6 loco Ljubljana za 1 m². Imam tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkvâ. — Krasni so pokopališki križi iz imitiranega marmorja. 463 12—11

Slav. **cestnim odborom in podjetnikom** priporočamo zalogo cementnih cevi (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm notranje svetlobe) po jako ugodnih cenah, miljne kamne, raznovrstne stopnjice, podboje (bangerje), oklepe za okna itd.

Gg. **kmetovalcem** nudimo poleg imenovanega strešno cementno opeko, korita za prašiče, (od 6 K naprej), grobne okvirje in spomenike iz cem. marmorja, 6 centimeterske cevi (1 m po K 1·20) za napeljavo vode mesto drugih železnih in lesenih cevi pri vodovodih, podstavke za pred vodnjake in drugo cementno blago.

Andrej Zajec, **cementarna na Pešati, pošta Dol p. Ljubljani.**

Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo!

NAZNANILO.

Podpisana zadruga sobnih slikarjev, pleskarjev in napisnih slikarjev si dovoljuje naznaniti p. n. občinstvu, da je morala uveljaviti radi vedno rastočih cen za surovine, dalje radi povišanja plač pomočnikov in zmanjšanja njih delavne dobe

nov normalni cenik

za zgoraj navedena dela. 1126 3—2

Ta novi cenik se tiska in se razpošlje takoj ko izide. Prevzeta dela se računavajo že od 1. maja 1906 po novem tarifu, kar izvoli sl. občinstvo blagohotno vzeti na znanje.

Ljubljana, 15. maja 1906.

Načelstvo zadruge slikarjev, pleskarjev in napisnih slikarjev v Ljubljani.

Preselitev trgovine.

Velecenjenim gospodom zdravnikom, upravam bolnišnic ter p. n. naročnikom uljudno naznanjamo, da smo premestili svojo trgovino

s kirurgičnimi ter ortopedičnimi predmeti in obvezami

iz dosedanje prodajalne v Selenburgovih ulicah št. 1

v Prešernove ulice št. 5

Obenem smo dopolnili zalogo z najraznovrstnejšimi in najboljšimi izdelki, da smo v prijetnem položaju vsak čas postreči gospodom zdravnikom, slavnim bolniškim upravam in p. n. odjemalcem z najsolidnejšim blagom.

Zahvaljujoči se za dosedaj nam izkazano zaupanje dovoljujemo si zagotavljati, da bomo storili vse, kar nam more ohraniti častno zaupanje ter dobrohotnost p. n. odjemalcev tudi v bodoče. 1100 3—2

Velespoštovanjem

Bratje Hlavka

tovarna kirurg. instrument. in obvez.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line" to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderno opravljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta **vsake 14 dni.** Pouk in vozne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odlasek,** dosluženi uradnik državnih železnic inhišni posestnik v **Ljubljani, Slomškove ulice 25** blizo cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismeno povpraša ali pa pride osebno v pisarno. **Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka** in tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 32

Oznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam tem potom najuljudneje naznaniti da sem **tik pokopališča** (za vrtnarjem Tomšičem) 1. januarja t. l. otvoril

kamnoseško delavnico.

Izdelujem **nagrobne spomenike** po želji slavnega občinstva iz mnogovrstnega marmorja, granita, sijenita in drugih vrst. Priporočam se toraj slav. občinstvu v obilna naročila, bodisi novih spomenikov, prenovljenje starih, prestavljanje kompletnih rakev in drugih kamnoseških del. Upajoč, da s svojim cenenim delom ustrežem slavnemu občinstvu, priporočam se z odličnim spoštovanjem

1101 3—3 **Mihael Finžgar.**

„Vzajemna zavarovalnica"

Dunajska cesta št. 19 **v Ljubljani** Dunajska cesta št. 19

38 24—11 **v Medjatovi hiši v pritličju**

sprejema: 1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbi, in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod jako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gld. 6·90 in sicer:

6 komadov najfinejših **namiznih nožev** s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. **srebrnih vilic** iz anega komada.
6 kom. amer. pat. **srebrnih jedilnih žlic;**
12 kom. amer. pat. **srebrnih kavnih žlic;**
1 kom. amar. pat. **srebrna zajemalnica za juho;**
1 kom. amer. pat. **srebrna zajemalnica za mleko;**
6 kom. ang. **Viktoria čašič za podklado;**
2 kom. efektnih **namiznih svečnikov;**
1 kom. **cedilnik za čaj;**
1 kom. najfin. **sipalnice za sladkor.**
42 komadov skupaj samo **gld. 6·90.**

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **gld. 6·90.** Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na **nikakršni sleparij,** zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanjska in priložnostna darila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1025 3

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).
Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
Št. Pavel pri Preboldu.
Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovačević, ravnat. pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt. 1904.

Kdor želi kupiti domačega starega in novega

950 7

vina

naj se obrne na **VINKA VANIĆ-a,** vinogradnika **v Krapini.**

Vzorce pošljem na zahtevo.

10.000 m najfinejše rumburške, irske tkanine

ostankov

I. kakovost, 1. m 22 kr.

15.000 met. **kanafas** ostankov I. kakovost, 1 m 22 kr.

8000 met. najfinejših **Cefir**-ostankov, I. kakovost, za perilo, bluze in obleke, 1 m 20 kr.

1000 met. **oksford**-ostankov, I. kakovost, 1 m 20 kr.

Ostanki so dolgi 10-20 met.

Najmanj se naroča 40 m po povzetju,

zajamčeno pristno blago, kar ni primerno, se vzame franko nazaj.

1000 dvanajstoric barvastih robcev

57/57 cm, rdeči, modri in roza ena dvanajstorica gld. 1·20.

Ida Sušicky

1119 3—2 tkalnica

Nachod, Češko.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Amerikaff

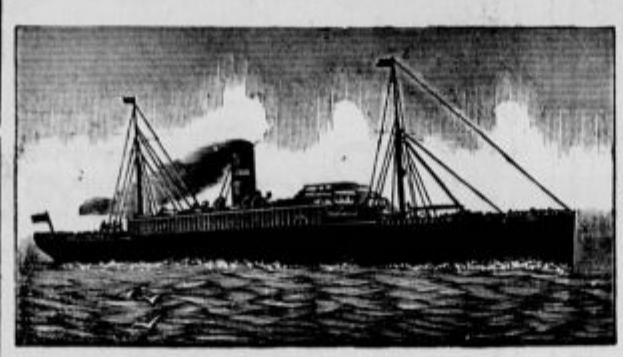

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna za

Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

118 52—29 (na dvorišču).

„Amerikaff

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Največja zaloga

čevljev za gospode, dame in otroke ter **športnih čevljev** iz najbolj slovitih **tovarn.**

Angleški šagrin, črne, rujave in bele barve. 766 52-5

---

953 7—9

F. M. NETSCHEK

c. kr. dvorni zavod za uniformiranje

Resljeva cesta 3 Ljubljana Sv. Petra cesta 37

pri „Veliki tovarni“

Prva in največja zaloga narejenih oblek na Kranjskem za gospode, dame, dečke in deklice.

Radi prenapolnjene zaloge **otročjih kostumov** in **havelokov,** polovico cenejši.

Obleke po meri izgotavljam fino, točno in trpežno.

Fina postrežba in najnižje cene.

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“

RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Hitra in varna vožja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v **Kolodvorskih ulicah štev. 41 od južnega kolodvora na desno.**

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v **torek dopoldne,** da prestopite pravočasno na barko v **soboto zjutraj.** — Naši parniki Finland, Kronlad, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito. **Uljudnost, snaga** in **zdrava hrana** je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

862 52—26

---

744 52—7

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odlikovan z zlato kolajno in križcem. London 1905.

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne **duhovniške obleke**

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo **izgotovljene obleke.**

posebno na **haveloke** v največji izberi po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustrovan **glavni cenik** z nad 100 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatnin in srebrnin po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura . . . . . K	3·—
sist. Roskopf patent ura . . . . „	4·—
„ „ črna jekl. rem. ura „	4·—
švic. izvir. Roskopf pat. ura . . „	5·—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje „	7·50
srebr. „ „ „Gloria“ „ „	7·60
„ „ „ dvojni plašč . „	1·50
„ „ „ oklep. verižica z rinčico na pero in karab., 15 gr. težka „	2·50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem „	9·50

ura s kukovico K 8·50, budilka K 2·90, kuhinjska ura K 3·—, švarcvaldska ura K 2·—.

Za vsako uro 3letno pismeno jamstvo! Nikak risiko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu (Brüx) št. 843, Češko.

1077 100—90

Iščem

tesarskega preddelavca

(Vorarbeiter)

oziroma polirja.

Vstop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na naslov

Fran Pust

1127 2 mestni tes. mojster, Ljubljana.

---

5 kron!

Brez konkurence v tej kvaliteti!

pismeno 3letno jamstvo.

Prva švicarska sistem Roskopf patent remont. ura s sidro z masivnim solidnim antimagnetiškim kolesjem na sidro, pristno emailiranim kazališčem (ne papirnato) z **varstveno plombo** zavarovano pristno **nikelnastim okovom, šanir-pokrovom** čez kolesje, 36 ur idoča (ne samo 12 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, s 3 letnim pismenim jamstvom, komad K 5·—, 3 komadi K 14·—, s sekundnim kazalcem K 6·—, 3 kom. K 17·—, v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca K 10·—, 3 kom. K 28·—, s sekundnim kazalcem K 12·50, 3 kom. K 35·—.

Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju 897 10—5

prva tovarna ur Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 1157, (Češko.)

Bogato ilustr. ceniki z nad 1000 slikami se na zahtevo pošljejo gratis in franko.

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografične aparate** in **potrebščine,** kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega **ruma** in **konjaka.** — Zaloga svežih **mineralnih vod** iz soli za kopel. 1658 52—26

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI TRG v Ljubljani, telef. št. 163. priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona štev. 187. 990 150—8

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče in želodčni krč utešujoče priznano uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 K.

Odvajalne krogljice, posrebrene, učinkujejo očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Škatljica 70 vin. — Dobita se v **lekarni Mardetschlaegerja, kemika pri zlatem orlu v Ljubljani na Jurčičevem trgu** poleg železnega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada" (oblastveno zavarov.): **Ada-milo. Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada.** 183 49—17

Zdravilnica in vodozdravilnica
Kamnik na Kranjskem.

Postaja c. kr. državne železnice, (sistem Priesnitz, Winternitz & Kneip.)

Zdravi z vodo na vse načine, solnčne in zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Sezona od 15. maja do septembra. Prospekte pošilja vodstvo.

Dr. Rudolf Wackenreiter, zdravnik voditelj. 916 15—6

Parna žaga Deghenghi

Ljubljana

kupuje vedno proti gotovini vsake vrste **hlodov in frize za parkete,** potem **proda butarice, žamanje** in **žaganje.** 969 4

Krojaškega pomočnika

za veliko in boljše delo, spretnega in zanesljivega sprejmem takoj.

Ravnotako tudi **učenca.**

Franc Korošic, krojač **v Radovljici** Gorenjsko. 1033 4—3

Pozor!

Radi opustitve gostilnište obrti se **oddá takoj** ali za mesec avgust v **najem**

dvoje stanovanj

eno z eno sobo, drugo z dvema sobama, in potrebnimi pritiklinami; dalje

gospodarska poslopja,

kakor: hlev za 4 konje, 3 velika skladišča in velika šupa nasproti južnemu kolodvoru, pripravna za **lesnega trgovca.**

Proda se tudi **celo posestvo** iz proste roke, prekupci so izkl. učeni. 1078 3—3

Več se poizvé: **Metelkove ulice št. 4.**

Hiša

v 3 nadstropja, v kateri je dobro vpeljana **pekarija,** se z **gozdom** in **njivami** vred **proda** iz proste roke pod prav ugodnimi pogoji.

Pojasnila daje 1095 3—3

Martin Planinšek,
pekovski mojster na **Javorniku št. 93.**

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52—50 sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po životni meri.

Stanje vlog 30. apr. 1906 čez 11 milijonov kron.

Preje: **Gradišče št. 1,** sedaj: **Kongresni trg št. 2, I. nadstr.**

Denarni promet 30. aprila 1906 čez 57 milj. K.

Lastna glavnica K 252.865·93.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. aprila 1906: K 12,333,339·52. Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1906.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik. **Josip Siška,** knezoškofijski kancelar, podpredsednik.

2545 30—21

Odborniki:

Josip Jeglič, hišni posestnik v Ljubljani. **Anton Belec,** posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Anton Kobi, pos. in trgovec Breg pri B. **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju. **Ivan Kregar,** svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos. **Ivan Pollak** ml., tovarnar. **Karol Pollak,** tovarn. in pos. v Ljubljani. **Greg. Silbar,** župnik na Rudniku.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

Ustanovlj. l. 1882. **v Ljubljani** **Ustanovlj. l. 1882.**

podrejena škontraciji „Zadružne zveze" v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. **$4\frac{1}{2}\%$** **Telefon št. 185**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

273 8 Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 8,926.326·73.**

Stanje hran. vlog **K 8,702.874·88.** Denarni promet **K 44,396·886·60.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom, ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vloge do dne dvige.

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menico po 6%. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

900 4 **F. HITI**

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Hiša z malim vrtom je na prodaj

v Novem mestu, Križatijska ulica 138.

Več se izve pri lastnici **Josipini Medved** (Souvan), Ločna pri Novem mestu. 1050 3—3

Želodčne kapljice

(prej „Markove kapljice")

500 let je stara lekarna, kjer se izdeljujejo po preizkušenem zdravniškem dilu **Želodčne kapljice** (prej Markove kapljice). Te po receptu, ki mi ga je izročil neki zdravnik, prirejene želodčne kapljice so posebno priporočljive za ohranjenje trajnega zdravja, ker je dokazano, da je **nervoznost, bledica, pomanjkanje spanja, migrena, slavobol** vedno le **posledica slabe prebave** in vsled tega **slabe tvorite krvi.** — Te kapljice učinkujejo posebno ob **prehlajenju želodca, oslabljenju** želodca, slabi prebavi in s tem spojenim **zaprtjem** ter pomanjkanju teka.

Zakonito zajamčeno.

Izvleček iz prostovoljnih **zahvalnic,** ki mi dohajajo vsak dan.

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer od dolgoletne bledice. Pošljite mi, prosim za 8 kron še 2 tucata. Velespoštovanjem HENRIK KUBRICHT, krajni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji soprogi proti bolečini v želodcu. Pošljite mi še 12 steklenic. JOSIP SCHNEIDER, posestnik na Dunaju, Wiedner Hauptstrasse.

Želodčne kapljice se pošiljajo:

1 ducat (12 steklenic) po 4·— K. 3 ducate (36 steklenic) po 11·— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17·— K.

prosto zavoja in poštnine, ako se pošlje denar naprej ali povzame. — Razpošilja samo

GRADSKA LEKARNA, ZAGREB

Trg sv. Marka št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 281 20—15

Posestvo s prodajalno

na jezikovni meji v župni vasi

je takoj na prodaj.

Išče se zanesljiv, izurjen kupec, ki ima vsaj 4000 kron premoženja, Pomoč osigurana. — Ponudbe treba poslati na 1134 3—2

Katoliško pol. društvo Celovec, Pavličeve ulice 7.

V predilnici in tkalnici v Litiji

se sprejmó takoj: 1137 2—2

Izurjen **strugar za železo (Eisendreher)** in **dva kurjača.**

Prijave naj se pošiljajo naravnost na ravnateljstvo imenovane tovarne s prepisi izpričeval. Event. osebne predstave se žele.

Iščem 1135 3—2

poslovodja

za trgovino z vsakovrstnim blagom in gostilno, nahajajočo se v **Bregani** blizu Jesenic n. S. na Dolenjskem. — Pismene in ustmene ponudbe naj se pošiljajo na gosp. **Eduard Presečky, trgovec Samobor,** Hrvatska.

Oklopno kolo

soliden, najboljši stroj za dalše vožnje z zvoncem, acetilin svetilko, torbico in orodjem. Dveletno jamstvo za okvir in vse dele z ležišči Cena K 95.

Veletrgovina

Mittler & Co.

Dunaj XIII/5, Hüttelbergstr. 27.

Bogato ilustrovan cenik zastonj in franko. 686 12-8

Postavno varovano. Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev balzam 2630 52—20

le z zeleno znamko „redovnica".

Staroslavno neprekosno

proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5·— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra

proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in steklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3·60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih zahvalnih pisem gratis in franko. V zalogiv skoro vseh večjih lekarnah in medicinalnihdrogerijah.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni méd-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postreči.

1657 52—40 **LJUBLJANA,**

Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Elekrični obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: **Telefon 154.** **Delavnica:**

Miklošičeva cesta št. 6 **Igriške ulice št. 8**

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano reelno in fino po najnižjih cenah.

765 52—11

V. BAN

izdelovatelj vozov

Ljubljana, Dunajska cesta 31

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih in obrabljenih **vôz** od navadne do najfinejše izdelave po najnižjih cenah. 674 17—16

Popravila se izvrše najtočnejše.

Sprejmejo se tudi **3 učenci za sedlarsko obrt.**

Velik uspeh

je doseglo naše avstralno milo brez sode

Manol

1281a 26—24 (zak. zav.)

½ škatlje K 1·—, ¼ škatlja K 2·—.

v dosego čiste, cvetoče polti, brez peg, lišajev, ogrcev itd. Najboljše sredstvo za roke!

Manol je edino in res preizkušeno, pri plemstvu splošno vporabljeno sredstvo, da se doseže zdrava in čista polt.

Tisoče priznanj!

Dobiva se povsod! **Zahtevajte Manol!**

Glavna zaloga:

F. Vitek & Ko., Praga, Vodna ulica.

V Ljubljani naprodaj v drožerijah: **Anton Kanc, A. Korbar, V. Wiebe.**

POZOR AMERIKANCI

in sploh vsi, ki prihajajo v Ljubljano na največjo zalogo **moških** in ženskih

izgotovljenih oblek

domačega izdelka, dalje **obuval, srajc, klobukov, kovčegov,** solnčnikov, slamnikov robcev in šerp itd. po izredno nizki ceni.

762 39—7

MATEJ OREHEK

trgovina v Kolodvorskih ulicah st. 26

v lastni hiši **v Ljubljani**

Tik znane Tišlerjeve gostilne.

Staro železo,

baker, cink in medenino

kupuje po najvišjih cenah

Franc Stupica

trgovina z železnino

na Marije Terezije cesti v Ljubljani. 863 4

Solidno delo! **Nizke cene!**

Josip Stariha

692 **F. S. Nolli-jev naslednik** 52—8

Ljubljana, Vodnikov trg

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vsa

kleparska in **vodovodna**

dela kakor tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila.

Vino

rumeno, rdeče in belo iz lastnega vinograda v **Sromljah** prodaja g. **J. Zehner v Brežicah ob Savi, od 18 do 21 kr.**

819 19—5

Pogača in močnata jedila

so za marsikogar predmet, ki ga ne morejo doseči, ker niso za njegov želodec. To pa le tako dolgo, dokler te jedi niso pripravljene s **CERES- jedilno mastjo.** Na ta način prirejena jedila prenese tudi najslabši želodec.

1320 b 5—3

Pri nakupovanju

suknenega

in manufakturnega

blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice štev. 4.

811 52—6

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Seb. Unterhuber, lastnik Fr. Benque

Ustanovljeno 1870. ● tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna cementnih ● Ustanovljeno 1870.

izdelkov in umetnih kamnov, podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna v Beljaku, Šolska cesta 21 ● Filijalka v Ljubljani, Dunajska cesta 73

nasproti topničarski vojašnici

Telefon št. 237 priporoča se **Telefon št. 237.**

v izvršitev vseh kamnoseških del in umetnega kamenja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za **fasade, balkone; grobne spomenike** itd.; **stopnice** po naročilu narejene z železno sestavo; **cementne cevi** (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd.; **plošče iz cementa** (Metallique), preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in Romancement iz Weissenbacha. — Proračuni zastonj in poštnine prosto.

748 30—6

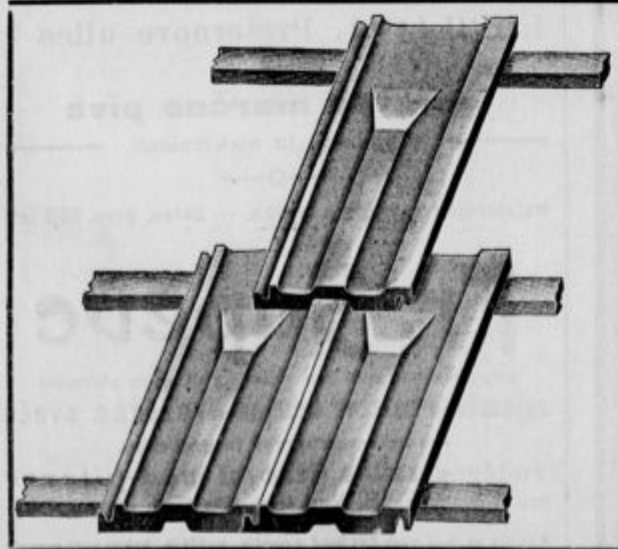

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model"

(Strangfalzziegel).

1036 30—5

Barve: *a)* **rdeči naravno žgani,** *b)* **črno impregnirani.**

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ∞ Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najlicnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. **Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.** **Sprejmejo se zastopniki.**

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Dr. Ignacij Žitnik.**

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.

Kdor hoče za 6 vinarjev kupiti zavojček papirja, naj zahteva izključno

2265 52—29 V

„Ottoman“- papir za svalčice.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah

priporoča

Ivan Soklič

902 12—4

Pod trančo št. 2. Postaja električne železnice.

A. Kraczmer zaloga klavirjev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča **popolno zalogo kratkih klavirjev mignonov** in **planin** najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Preigrani klavirji, solidno in stanovitno prenarejeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: **L. Bösendorfer**, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; **Br. Stingl**, c. kr. dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjaško in preskrbno in sračunavajo najcenejše.

2178 52—28

Zidanje rakev

957 3 7

(grobnic)

na novem centralnem pokopališču

***izvrši najcenejše stavitelj novega pokopališča** po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.*

*Natančneje se poizve v tehnični pisarni g. **Ferd. Trumler-ja,** mestni stavitelj Pred Škofijo št. 3 v Ljubljani.*

Denar nazaj

ako brezuspešno, torej noben riziko. Doslej znano edino res zanesljivo sredstvo za pospeševanje močne in nagle rasti **brade, las** in **obrvi** je moj **eleksir za lase** in **pomada za lase**

901 26—5

„Piliosin“.

Izreden učinek in prav kratkem času. Cena steklenici ali lončku gld. 1·—, gld 1·50.

Steki. za poskušnjo 60 kr.

Razpošilja le proti povzetju

H. AUER

Dunaj, IX/2, Nußdorferstraße štev. 3 44.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

2200 36—33

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot **izvrstno bol blažujoče mazilo**; cena 80 v., K 1·40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz **Richterjeve** lekarne, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna

pri „zlatem levu“ v Pragi

Elizabethgasse štev. 5 nova.

Dnevno razpošiljanje.

Grand Prix Pariz 1905. Zlata svetinja London 1904.

Tovarna za konserve

Oliventan.-benediktinske opatije St. Jožef na Tancenbergu

pošta Gospa Sveta, Koroško (železnična in brzojavna postaja)

priporoča vsem **planinskim hotelom, planinskim kočam,** poletnim oskrbništvom, na deželi bivajočim zasebnikom, c. in kr. častnikom, lovcem, hribolazcem lastnega izdelka

684 8

mesne konserve **„Mondo“**

(beseda kot varstvena znamka.)

Oddajo se inozemski patenti. **Ceniki franko in zastonj.**

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidravlične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovšini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: **žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole** itd.

Specijaliteta: **valjčni zastori** in **solnčne plahte** po najnovejšem zistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

1509 52—40

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni **6** dni

izvrstna prilika za potovanje je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24,000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25,000 ton

toraj še enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:

Fr. Seunig,

Ljubljana Kolodvorske-ulice štv. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedelek, torek in četrtek v tednu.

PETER WERNIG

c. kr. dvorni izdelovalec orožja

Borovlje, Koroško.

izumitelj in izdelovalec

triumpf-riefled pušk

in **Wernig-universal pušk**

z najgostejšimi, doslej nepoznanimi, **neprekosljivimi cevnimi vijali** (Bohrung), ki omogoča, da je strel izredno nagel in močan. za kar se **popolno jamči,** po zmernih cenah, priporoča vsem p. n. lovcem svoje

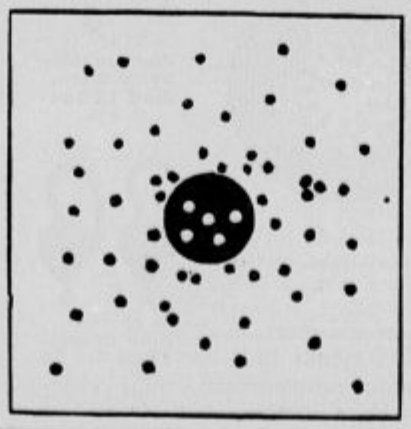

najizbornejše izdelke

kakar **trocevke,** lahke kot pero, odl. **risanice** (stuce), **dvocevne risanice** (Bockgewehr), **puške za streljanje v tarčo** (Büchsenflinten), **Mannlicherjeve schönauske risanice,** kakor tudi **Weringove** **čveterocevke** itd.

Ceniki zastonj in franko. 8 7 5—5

Slovita, moderno urejena tovarna

820 12—3

G. SKRBIC

Zagreb, Ilica 40

priporoča svoje slovite solidne in cenene

žaluzine, lesene in platnene **rolete,** lesene in železne **zastore** za okna in prodajalne.

Ceniki franko in zastonj

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Streha prihodnosti. Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in lahkejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 2524 20

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Tovarna za stole

Franceta Švigeljna

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko

6 (26—4) izdeluje 2526 26—8

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez konkurence.

Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo zastonj in franko.

Prave Roskopf golddouble Savonnet remont. ure s sidro

so najnovejše Roskopf. ure. Te imajo izborno in zajamč natančno kolesje z dvojnim pokrivalom in s treml prav močnimi golddouble plašči in avtom. zapiralom. Golddouble je zlatu podobna kovina, ki te podobnosti **nikdar** ne izgubi. Radi krasne opreme te ure splošno občudujejo in jih ni lahko ločiti od pristno zlatih ur.

Cena 5 gld.

Tej primerna golddouble dvojna verižica za gosp. gld. 1·50. — Vsaki uri je priloženo 3letno pismeno jamstvo.

Razpošilja le proti povzetju

Josip Spiering

Dunaj I. Postg. 2|27

697 30—7

1128 **Za binkošti.** 6—2

Moderne klobuke za dame in otroke, batist čepice in klobučke, cvetlice, trakove i. t. d.

priporoča v veliki izberi modistinja

Aloj. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Stari trg 21.

Modni salon, trgovina modnega perilnega blaga ter konfekcije.

Popravila klobukov ceno.

Zunanja naročila točno in solidno.

Prodaja na debelo. Prodaja na drobno.

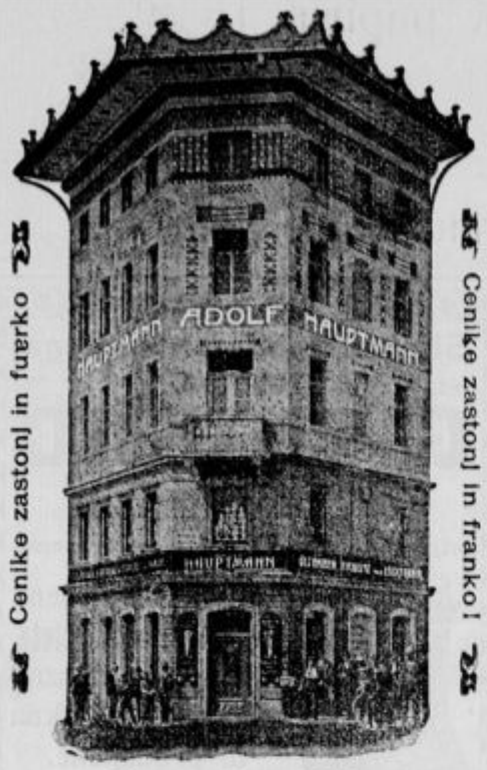

Cenike zastonj in franko!

Cenike zastonj in franko!

Ustanovljeno 1832.

Priznano najboljše in najizdatnejše

oljnate barve

firnež, edino le iz kranjskega lanenega olja, in

najfinejše lake

angleške, za vozove, kočije itd., **barve za umetnike, fine oljnate barve za študije** dr. Schönfelda; **akvarelne barve,** trde in tekoče; **tempera-barve** v tubah za umetnike in šolo, **pastelne barve, raznobarvne tinte, tuše in barve za obreze knjig, bronce, slikarsko platno in papir, palete, škatlje za študije, čopiče za umetnike, slikarje** cerkvâ in sob, pleskarje in mizarje,

2364 33—29

najnovejši slikarski vzorci,

prodaja in ima v zalogi:

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

Prvakranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakovinsteklarskega kleja.

Največja zaloga mavca (gips), karbolineja, kleja za mizarje hišnih fasadnih barv za apno in najboljših čopičev za zidarje in vsako obrt.

Zahtevajte cenike!

STENSKE URE

z bitjem podobno zvonu

je zadnja novost v izdelavanju ur. Te francoske miniatur-stenske ure so 70 cm dolge, omara, kakor kaže slika, je iz naravnega orehovega lesa najfinejše politirana, z umetno izrezljanim nastavkom in bije vsake pol in cele ure. Glas je **prijeten in lepodoneč,** onemu stolpne ure varljivo podoben. Cena K 10·—, z navadnim bitjem K 9·—. Ista ura z **godbo,** igra vsako uro najlepše koračnice in plese, K 12·— Zaboj in zavojnina k vsaki uri 80 v. Te stenske ure niso le zajamčene naminuto natančno idoče, triletno pismeno jamstvo, marveč vsled krasne izdelave tudi lep in eleganten sobni okrasek. — Budilka z godbo mesto zvonca K 12 —, nikelnasta Roskopfremont. ura K 5·—, pristna srebrna remont. ura K 10 —. Pošilja se le proti povzetju. Neprimerno se vzame nazaj in povrne denar, torej nikakega rizika. — **Velik ilustriran cenik o urah, verižicah, prstanih itd. zastonj in franko.**

Josip Spiering, Dunaj, I.,

Postgasse 2—27. 697 b 15 4

Berite!

Pozor!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“ iz

Bremen v New-York

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite **v Ljubljani edino-le** pri 1663 52—40

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne **„Pri starem Tišlerju“.**

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila **točno in brezplačno.** Postrežba **poštena reelna in solidna.**

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Odlikovan s častno diplomo in zlato svetinjo v Parizu 1905.

Ivan Triller, Bled

stavbeni in umetni ključavničar. 70 12

Zaloga **koles in delavnica in za popravila** se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot **štedilnike,** umetno dovršene **ograje, obhajilne mize, nagrobne križe,** železna **vežna vrata, lestence, svetilke** itd. v najtrpežnejši in najsolidnejši izdelavi po najnižjih cenah

Direkten nakup od tovarne!

V prospeh plesa, kakor tudi z godbo spremljevanega petja, kupi se dandanes edino le samoigrajoči

godbeni avtomat

z glasovirjem, mandolinami, zvonkljanjem, kastanjetami, malim in velikim bobnom, činelami.

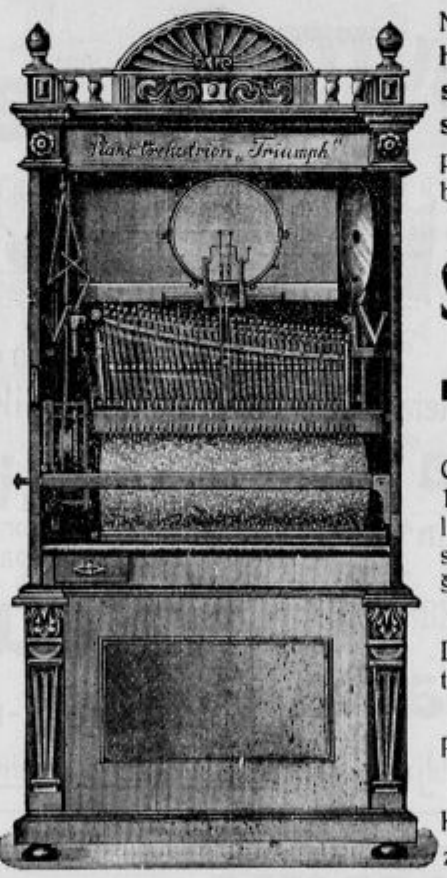

Vsako teh glasbil igra tudi lahko samo zase.

Vsakemu avtomatu se pridá 16 igralnih komadov in sicer si jih kupec lahko sam izbere. Avtomat igra za poljuben denar ter se lahko tako vravna, da igra hitro, počasi, tiho ali glasno, kratko ali dolgo.

Najboljši vir dohodkov za **hotelirje, kavarnarje, gostilničarje, zavode** in **zasebnike.** Ti avtomati se ne prekupljujejo, ampak se dobivajo naravnost iz tovarne po: 92 52—9

Simonu Kmetetz

Ljubljana

Kolodvorske ulice štev. 26.

Cene avtomatov so: 1800, 1200, 900 in 800 K, to pa le, ako se plačuje v mesečnih obrokih, pri takojšnjem plačilu pa se dovoljuje 10% popusta.

Delo je prve vrste, solidno, trpežno, elegantno in moderno.

Postrežba je reelna in jedno leto se jamči.

Ker je to domača industrija, zato so tudi cene prav nizke.

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo **cerkvenih posod in orodja.**

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pozlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

FILIP FAJDIGA,

zaloga pohištva 962 52-4

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 19

priporoča svojo veliko **zalogo** raznovrstnega

pohištva

po najnižjih cenah.

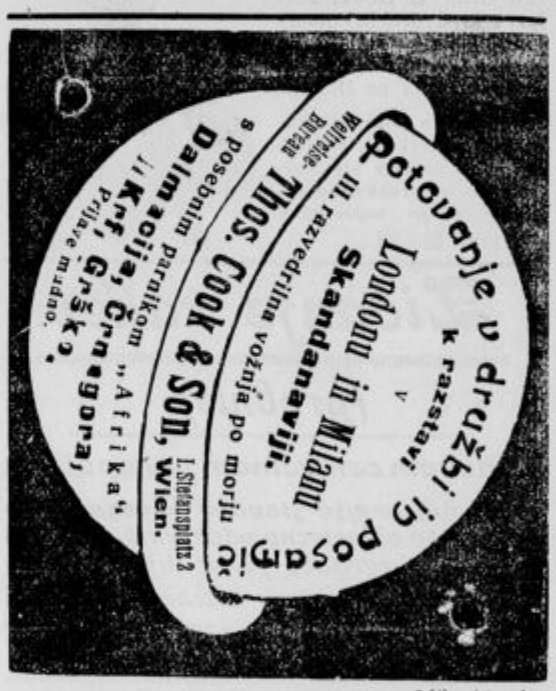

963 12—4

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev voznih koles

2675 52—17

in

pisalnih strojev.

Pouk v šivanju in v vezenju na stroje brezplačen.

2461 52—23

Sv. Petra cesta 27 **J. Ložar** Sv. Petra cesta 27

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo izborno

krojaško delavnico

za izdelavo oblek po meri.

Elegantni kroj! Natančno delo! Nizke cene!

Lepa birmanska darila .·. FRANC ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

Edini zastopnik švicarskih tovarn „Union“.

923 8

Priporočam p. n. občinstvu svojo že obče znano, čez 20 let obstoječo trgovino in največjo in najbogatejšo zalogo. Velika izbira finih **briljantov,** zlatih, srebrnih in niklastih **ur** in **verižic.** Srebrna in kina **namizna oprava** in najnovejši **okraski** itd. — Posebno lepa in velika izbera za gg. ženine in neveste **po jako nizkih cenah.**

Srebrne ure po **fl. 3,** toda zanje ne jamčim, ker si hočem ohraniti le dobro ime.

Št. 287. **Srebrna cil.-rem.,** s 6 kamni fl. 5·50.

Št. 271. **Srebrna cil.-rem.,** z 10 kamni fl. 8·50.

Št. 264. **Sreb. cil.-rem.** z 10 kamni in dvojnim poktrovom fl. 12·—.

Št. 298. **Srebrna cil.-rem.,** s 6 kamni fl. 4·20.

Št. 415. **Zlati double-uhani** fl. 1·—. **Zlati 14 kar.** fl. 2·50.

Št. 416. **Zlati double-uhani** fl. —·90, večji fl. 1·20. **Zlati 14 kar.** fl. 2·50, večji 2·80.

Na zahtevo lepi novi veliki ceniki tudi po pošti brezplačno.